DE MENESTREEL

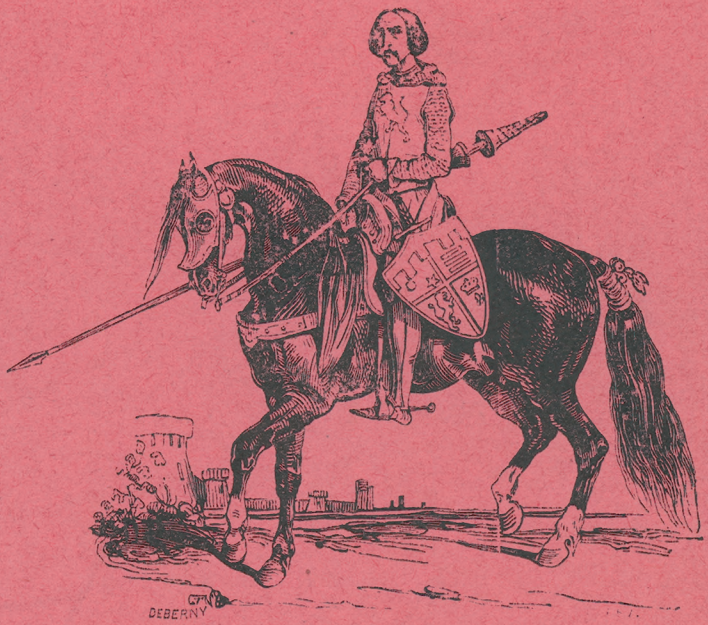

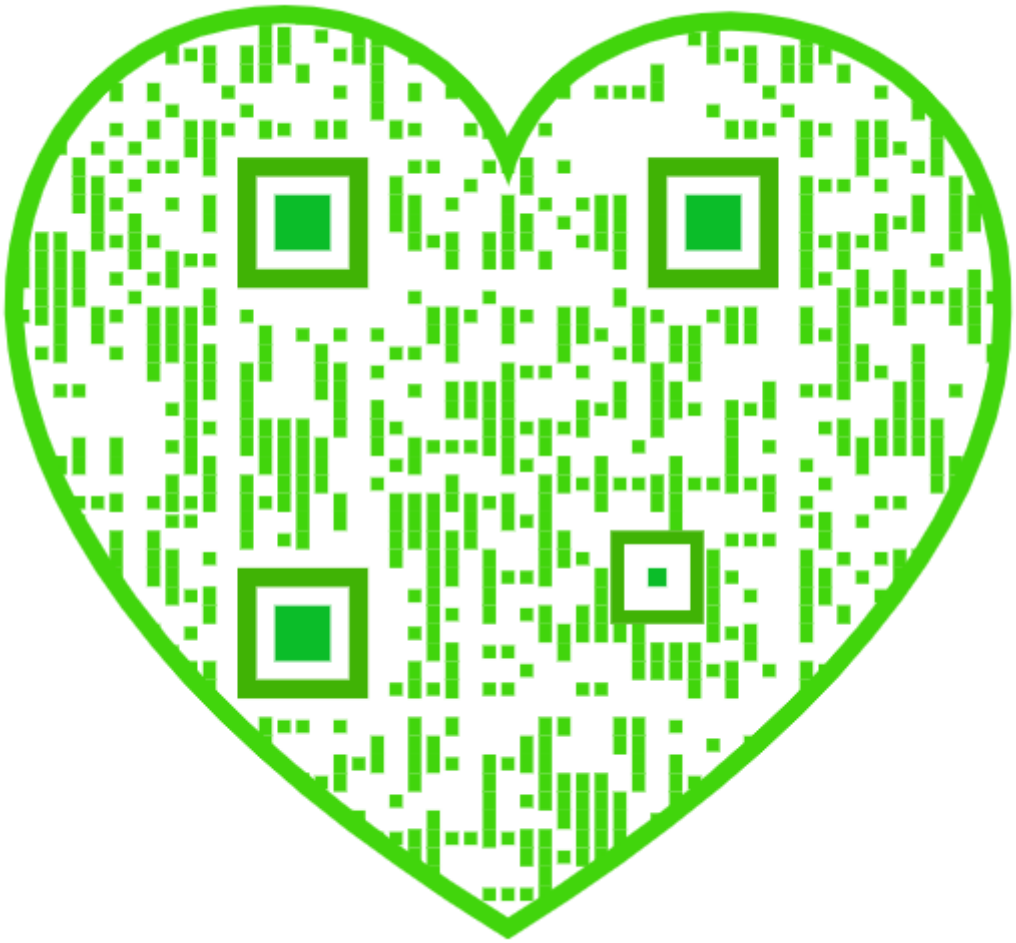

De Menestreel.

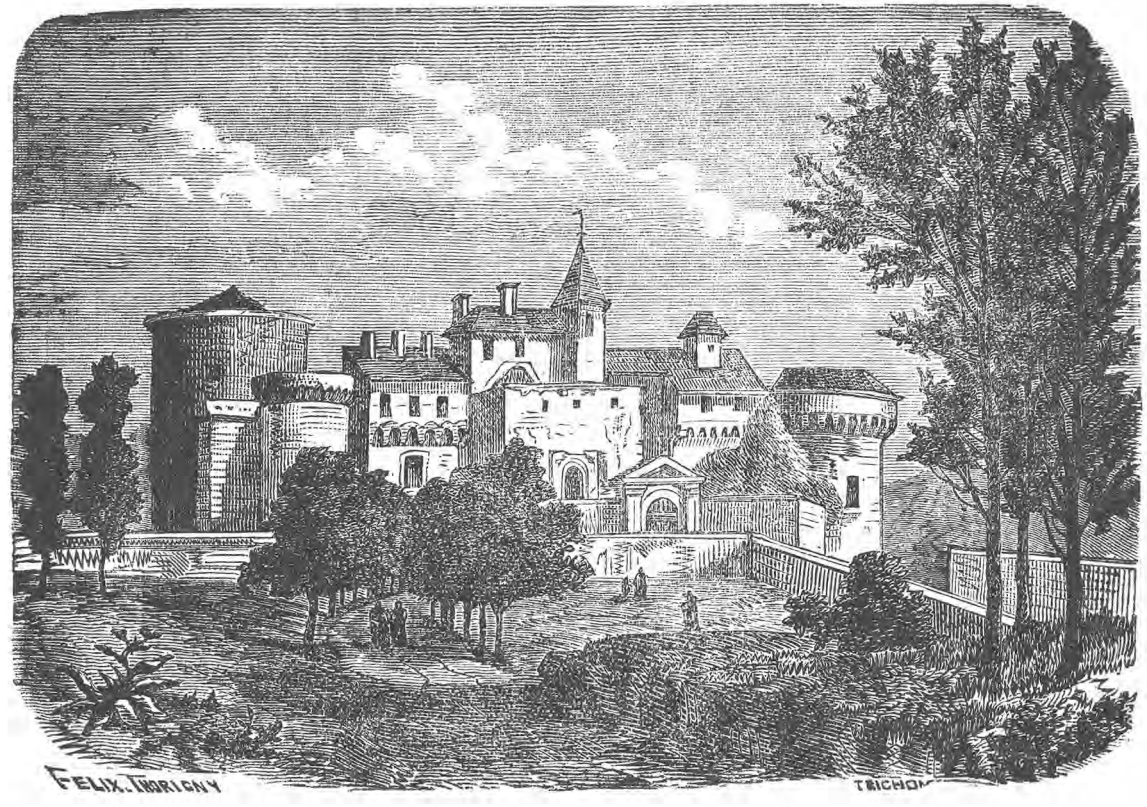

SLOT VAN MOORSEELE.

De Menestreel

NAAR

C. VERVARCKE.

STEENBRUGGE.
A.-J. WITTERYCK, Drukker-Uitgever.
Groote Laan, 166.

—

1932.

EIGENDOM VAN DEN UITGEVER.

DE MENESTREEL.

I. — Op Weg naar Huis.

Het was in Mei van het jaar 1103.

Een schoone, aangename lentedag liep ten einde, want de zon was zooeven achter de westerkim weggezonken.

Lichte wolkjes van de grilligste vormen werden, aan den hoogen hemeltrans, nog rood geverfd door de stralen der ondergaande dagvorstin.

Alles werd stil in de velden van ons geliefd Vlaanderen, die toen ter tijde nog maar heel weinig bewoond waren, tenzij in het omliggende der kasteelen of burchten.

Op dat oogenblik kwam een jonge man gansch alleen aangestapt langs de baan, die van Thorhout naar Roeselare leidde.

Hij was omtrent op de plaats gekomen, waar heden het bloeiende dorp Lichtervelde te zien is.

Daar stonden alsdan een nederig kerkje, een sterk kasteel en eenige leemen hutten.

De eenzame reiziger gunde deze geen de minste aandacht, doch stapte nog tamelijk vlug door, ofschoon zijn gang aanduidde, dat hij reeds erg vermoeid moest zijn.

Hoe meer de avond viel, hoe onrustiger hij scheen te worden; want nu en dan bleef hij aarzelend staan, en keek onderzoekend in het ronde.

Zijn weg liep verder door een dicht bosch, en die omstandigheid deed zijn aarzeling nog aangroeien.

Hij was nog maar eenige honderden stappen ver in het sombere woud, toen hij naar den kant der breede en oneffen baan sukkelde, en zich daar op den grazigen oever aan een ondiep grachtje nederzette.

Na een wanhopigen blik in 't ronde geslagen te hebben, zette hij de ellebogen op de knieën, en liet als moedeloos het hoofd op zijn handen zinken.

De man was groot van gestalte, en zag er hoogstens zes en twintig jaar oud uit. Indien hij voorheen gezond en welvarend geweest was, moest hij voorzeker op sterkte en lenigheid hebben kunnen bogen ; maar nu zag hij er allerellendigst uit....

Zijn blonde en verwarde haarlokken vielen in wanorde tot op zijn schouders, en waren met een versleten fluweelen muts bedekt.

Uit zijn groote blauwe oogen straalde een koortsachtig vuur, en zijn gelaat, dat vroeger schoon kon geweest zijn, droeg twee lange litteekens, sprekende overblijfsels van vreeselijke wonden.

Het eene kwam van onder het blond haar, liep naar beneden over het linkeroog en reikte bijna tot aan zijn oor, terwijl het andere de rechterwang ontsierde en aan de bovenlip, die er leelijk door misvormd werd, ten einde liep.

De kleederen van den onbekende waren ook deerlijk gehavend, gescheurd, versleten en bevuild ; en, wat voor een groote reis nog slechter was, zijn voeten waren naakt.

De havelooze reiziger richtte eensklaps het hoofd op en legde de hand op de borst.

— Ach, zuchtte hij, ja ik heb honger.... ik zal mijn laatste korst brood verteren.... en dan.... Ja, morgen zal alles beter zijn... hoop ik....

Hij sloeg een kruis en begon inderdaad een stuk droog brood te eten, dat hij uit een zakje gehaald had, dat aan zijn zijde hing.

Aan ruwen en slechten kost moest hij sedert langen tijd gewoon zijn, want hij scheen die harde en droge spijs tamelijk goed te verduwen.

Als die zoo weinig aanlokkelijke voorraad verorberd was, stond de man nog eens op en scheen zich te bezinnen.

— Neen, morde hij, zich wederom neerzettende, heden ga ik niet verder meer.... Morgen zal ik mij bij klaren dage op het kasteel mijner vaderen aanbieden, en al mijn lijden zal vergeten zijn.... Nu zal ik nogmaals, voor den laatsten keer, hoop ik, een rustplaats onder den blooten hemel moeten zoeken.... Helaas ! wie had zich zulks ooit kunnen voorstellen !....

De hoop 's anderendaags zijn lijden een einde te zien nemen, bracht den eenzamen verlatene niet in een vroolijke stemming... integendeel.

De kommervolle uitdrukking van zijn gelaat werd nog duisterder en een nieuwe wolk kwam op zijn gelitteekend voorhoofd te voorschijn.

— Wie zou ooit gedacht hebben, zoo ging hij tot zich zelven sprekende voort, dat zulke ontvangst mij hier in mijn vaderland wachtte !... Niemand wil mij erkennen. Zou ik dan waarlijk zoo zeer veranderd zijn door mijn kwetsuren?

Een wonde in den eerlijksten en rechtmatigsten kamp bekomen, heb ik immer hooren roemen als een bewijs van moed ; een litteeken, zeide men, is als een getuigschrift van koenheid en plichtvervulling....

Helaas ! wat ben ik daar verre van !... Ik word overal verstooten, zelfs door mijn vrienden en kennissen, door mijn wapenbroeders, en ik ben verplicht onder den blooten hemel te slapen in mijn geboortestreek.

En dan, wat zal het morgen zijn, als ik den toren van het slot van Moorseele vóór mijn oogen zal zien verschijnen ?

Ik huiver bij de gedachte, dat men mij daar ook buiten de deur zal werpen gelijk een hond. Zou men mij dan waarlijk voor dood aanzien ? Wat moet ik vreezen ? Wat mag ik hopen ?...

Door droefheid en kommervolle vooruitzichten overmand, zweeg de jongeling wederom een poos.

Doch welhaast ging hij op bitteren toon voort :

— Maar ook, wie zou in mij den laatsten afstammeling

erkennen van een aloud en doorluchtig geslacht? Iedereen moet mij voor een bedelaar aanzien.... Men gaat toch immers vooral op den uitwendigen schijn voort....

Iedereen zal mij echter toch niet verstooten.... Gij, Aleide van Moorseele, gij zult er niet kunnen aan twijfelen wie ik ben.

Met den eersten blik zult gij mij, ondanks mijn litteekens, herkennen en mij den welkomkus op de wangen drukken...

Gij zult de schutsengel van uw broeder zijn en dezen overtuigen, die hem willen verstooten en hem van zijn heiligste rechten berooven... Ja, in u stel ik mijn hoop en mijn vertrouwen... Nu evenwel moet ik naar een rustplaats uitzien... Eenige droge bladeren zullen volstaan voor iemand, die door den tegenspoed reeds gehard is...

Ik leg mij toch rustig neder, mijn gewcten heeft mij niets te verwijten... Ik heb voor Christus onzen Zaligmaker gestreden.... Hij heeft meer vernedering moeten doorstaan dan ik.... Ik mag dus in Hem hopen... en, op Hem steunende, zal ik in mijn rechten hersteld worden....

Op dat oogenblik scheen de jongeling geruster geworden.

Hij stond op en was blijkbaar van zin dieper in het woud te gaan, toen hij opeens als verschrikt, of althans ten hoogste verbaasd, bleef staan.

— Wat is dat? stamelde hij, een vrouw in mijn nabijheid, hier gansch alleen in dit bosch!

Inderdaad, op eenige stappen van hem stond een jonge vrouw met bleek gelaat en donkere oogappels, hem als verlegen aan te staren.

Was zij bang of welk ander gevoel had zich van haar meester gemaakt? Althans is het zeker, dat zij haar rechter arm rond een spar geslagen had, als om er eenigen steun in te vinden en niet te vallen....

Zij was eenige minuten vroeger aangekomen, en scheen doelloos in het woud rond te zwerven, toen zij de stem van den eenzamen reiziger opmerkte.

Dit veroorzaakte haar een zoo geweldige aandoening, dat zij meende ten gronde te vallen en steun zocht in een boom.

Zij had evenwel nog tegenwoordigheid van geest genoeg om haar komst niet te doen opmerken en verder te luisteren.

Het weder was stil genoeg om haar toe te laten hier en daar een woord op te vangen van hetgeen de treurige jongeling zeide, en wat zij hoorde maakte zichtbaar den diepsten indruk op haar, want zij luisterde hijgend van aandoening en scheen aan de lippen van den jongeling te hangen.

Als hij nu opstond, wist zij vooreerst niet wat aan te vangen, maar haar besluit was dra genomen : zij zou niet trachten hem te ontwijken.

Hij naderde langzaam en als verlegen tot haar, als om eenigen uitleg te vragen, maar al met eens ontsnapte hem een verdoofde kreet over welks beteekenis het moeilijk was te oordeelen.... Men zou gezegd hebben, dat hij zijn eigen oogen niet gelooven durfde.

Hij sprak dan...

— Indien zulks niet onmogelijk ware, zou ik denken....

Maar hij kon niet voortspreken, want de dochter onderbrak hem zeggende :

— Walter !...

Dan breidde de jongeling de armen wijd open, en legde ze rond den hals der vrouw, terwijl tranen uit zijn oogen sprongen en hij met moeite uitbracht :

Ach ! ja ! welk geluk... 't is Aleide !... Gij moet Aleide zijn, mijn goede zuster !... Ik herken uw stem en uw gelaat, en nochtans....

Hier zweeg Walter, doch Aleide sprak :

— Ik heb u aan uw stem herkend, broeder, hoewel ik niet hoopte u nog ooit op aarde terug te zien....

— Hoe dat, zuster ? hoe dat ? vroeg Walter haastig en als verlegen.

— Omdat iedereen u dood waant....

— Ach ! mijn God ! nu begrijp ik alles... Wel, ik ben inder-

daad al niet veel beter geweest... Ik zal u alles vertellen, maar, zuster, ik, arme zwerver, rekende op u, om in mijn rechten hersteld te worden... en... ik vind u... mij dunkt, dat gij al zoo ongelukkig zijt als ik... Wat mag er dan gebeurd zijn?

Aleide sprak niet, maar tranen deden haar oogen schemeren. Zij liet haar hoofd op den schouder van haar broeder zinken en weende...

Walter drukte haar tegen zijn borst, en zei diep bewogen:

— Kom, kom, liefste, eenige zuster, ik zie, dat wij beiden zeer beproefd geworden zijn, maar het is toch een groot geluk, dat wij elkander terugvinden. Wij zullen elkander beminnen en ondersteunen als voorheen, niet waar?

— Ja, Walter, snikte zij weenende.

— En, wat er ook gebeuren moge, wij zullen lief en leed te zamen dragen... maar nu is er eerst en vooral iets noodig.... Wij moeten elkander onze lotgevallen vertellen... de plaats schijnt hier evenwel zoo weinig geschikt.

— Volg mij dan, broeder...

— Steun op mijn arm... Ja, zoo...

II. — In de Hut van Alma.

Aleide bracht haar broeder tot op een smal pad, dat kronkelend dieper en dieper het woud inliep.

De twee jonge lieden gingen een korte wijl als in nadenken verzonken naast elkaar.

Zij hadden elkaar zoo oneindig veel te vertellen en te vragen, dat zij niet schenen te weten waarmede aan te vangen.

— Woont gij hier, Aleide? vroeg de jongeling.

— Ja, broeder, een weinig verder.

— In een kasteel?

— Gij zult zien.

— Neen, denk ik.

— Waarom niet, broeder?

— Omdat gij niet gekleed zijt volgens uw stand en geboorte.

— Hebt gij dat reeds opgemerkt?

— Natuurlijk, Aleide, en ik ben nieuwsgierig.

— Ik begrijp u, Walter, maar ik bid er u om, laat ons hier niet spreken. Heb nog een poosje geduld, tot wij binnen zijn. Zie, wij zijn er!

Op eenigen afstand zag men inderdaad een lichtje flikkeren, want het was intusschen tamelijk donker geworden onder het looverdak.

— Is dat uw woning? vroeg Walter.

— Ja, broeder, kom maar onbekommerd binnen. Daar zullen wij gerust zijn.

De woning waar de teruggekeerde kruisvaarder binnentrad, was niets dan een zeer ellendige hut, uit riet en planken samengesteld. Daar was geen steenen vloer, zelfs geen zoldering te zien.

De woning was in twee plaatsen verdeeld, en als de jonge lieden er binnen traden, werd een zijdeur geopend, en daar kwam een oude vrouw te voorschijn, die onmiddellijk een zeer onaangenamen indruk op Walter van Moorseele maakte.

Dit was ook niet te verwonderen, want op het eerste zicht moest men denken, dat men met een heks te doen had.

Zij ging zeer gebogen en haar gerimpeld gelaat met de diepliggende oogen en den neus, die, op den bek van een roofvogel geleek, en tot tegen de scherpe kin kwam, was waarlijk terugstootend.

Die zonderlinge vrouw steunde op een knoestigen stok en werd gevolgd door een raaf en een pikzwarte kat, die haar onafscheidbare gezellen schenen te zijn.

Niettegenstaande de jongeling zoo veel redenen had om over zijn eigen toestand bekommerd te zijn, kon hij niet nalaten tot zijn zuster te zeggen :

— Wel, Aleide ! in welk gezelschap brengt ge mij !

De edeldochter scheen zich aan die bemerking verwacht te hebben, want zij zeide aanstonds :

— Goede broeder, laat u niet misleiden door den ijdelen schijn. Dat is Alma, aan wie ik alles te danken heb.

— Ja, ja, zeide de oude vrouw met een onaangenaam krijschende stem, ik ben Alma de tooverheks.... Ik ben nimmer schoon geweest, nu ben ik het nog veel min, en mijn leelijkheid is zelfs oorzaak, dat men mij een tooverheks noemt.

Walter had zelf reeds te veel moeten verduren om ongevoelig te zijn ; hij haastte zich dan om zijn fout zoo gauw mogelijk weder goed te maken.

— Ha ! Alma, ik verneem, dat mijn zuster u dankbaarheid verschuldigd is, dan zal ik ook trachten uw vriend te worden.

— 't Is al wel ! riep de tooverheks uit, maar Aleide was reeds bezig met haar iets in het oor te fluisteren....

— Ja, ik heb hem gekend....

Dan richtte zij haar blikken zoo scherp op den jongeling, dat deze zich min of meer gehinderd voelde, maar het deed hem aanstonds goed haar te hooren zeggen :

— Ja, 't is hij.... Ik heb zijn vader en zijn grootvader ook gekend, en de familietrek is duidelijk op zijn gelaat te lezen, ondanks die twee litteekens.

Men heeft dus gelogen als men vertelde, dat hij onder de muren van Jerusalem gesneuveld was.

— Ja, men heeft gelogen, verzekerde de jongeling op vasten toon, dewijl ik hier vóór u sta.... Nochtans, als ik u mijn geschiedenis zal verteld hebben, zult gij niet zeer verwonderd zijn, dat men het gerucht van mijn dood verspreid heeft.

— Brandt het vuur, Alma ?

— Ja, kind.

— Welnu, laat ons daar een poos zitten.... Wij hebben elkander zoo oneindig veel te vertellen, en de avondlucht wordt koel.

Eenige oogenblikken later zaten broeder en zuster in de « kamer » bij een houtvuur, terwijl Alma zich bezig hield met wat bladeren bijeen te verzamelen om een legerstede voor den teruggekeerden kruisvaarder in gereedheid te brengen.

Zij konden dan hun hart voor elkander openen....

— Lieve broeder, sprak Aleide, ik heb u voorzeker veel te vertellen, nopens de omstandigheden, die mij uit het kasteel onzer vaderen hebben doen vluchten.... Ik heb u niets te verbergen, en gij zult alles weten, maar mij dunkt, dat uw geschiedenis evenwel de voorkeur verdient... Gij zult dus eerst beginnen, niet waar?...

— Ik wil wel, luidde het antwoord, hoe nieuwsgierig ik ook ben om uw lotgevallen te kennen. Laat mij eens mijn herinneringen bijeenbrengen.

— 't Is nu omtrent zeven jaren, dat hier de kreet weerklonk : God wil het ! Naar Jerusalem ! naar Jerusalem !

— Juist, broeder, gij waart alsdan twintig jaar oud geworden en niets kon u weerhouden onzen graaf te volgen naar den heiligen oorlog.

— Het was mijn plicht, Aleide.

— Zeker, zeker, broeder, maar gij liet mij alleen achter.

— In ons kasteel, zuster.

— Natuurlijk, gij meendet, dat er voor mij niet te vreezen was.

— Ik liet hier ook onzen oom, den trouwen Willem van Loo, om over u te waken... Maar wat scheelt er, Aleide? Waarom beziet ge mij zoo zonderling? Spreek ik dan de waarheid niet?

— Dat zal ik niet zeggen, Walter, gij beoordeelt de zaken zooals gij er in uw ridderlijke rechtzinnigheid over denkt... Maar wat zijn wij beiden bedrogen geweest !...

— Hoe ! zou onze oom ?...

— Hij heeft ons beiden verraden, broeder, en mij bijna het leven ontnomen.

— De valschaard ! Maar dat is onmogelijk, zuster.

— Gij kunt u geen denkbeeld vormen van de lage baatzucht, die voor geen misdaden achteruit deinst.

Walter schudde moedeloos het hoofd en Aleide zei nog :

— Ga in dien toestand niet naar het slot van Moorseele, broeder, want men zou er u voorzeker vermoorden...

— Wat gedaan dan ?

— Ik weet het niet, ik meende nimmermeer een enkele poging te doen om in mijn rechten hersteld te worden... maar nu ik u teruggevonden heb, (ik waande u dood) hoop ik wel, dat er middelen zullen kunnen gevonden worden... Nu kunnen wij evenwel niet vorderen, daarom verzoek ik u uw geschiedenis voort te vertellen.

— Gij hebt gelijk, zuster... morgen zullen wij verder over den toestand spreken... Luister nu.

Wij vertrokken, zooals gij weet, onder het geleide van onzen moedigen graaf Robrecht.

't Was in de lente en wij vorderden snel, zoolang wij vrienden op onzen doortocht ontmoetten...

Wij bereikten vroeger de schoone stad Constantinopel, dan wij het gehoopt hadden. Daar moesten al de kruisvaarders bijeenkomen, alvorens de zee over te steken en in Azië aan te landen.

Laat mij u hier in 't voorbijgaan doen opmerken, dat er in deze streken geen enkele stad te vinden is, die met de hoofdstad van den Griekschen keizer kan vergeleken worden.

Wij begroetten hem als vriend, en hoopten door hem ook alzoo bejegend te worden, maar na eenigen tijd ondervonden wij maar te duidelijk, dat hij een verraderlijke rol ten onzen opzichte speelde.

Nu toch, wij moesten in zijn hoofdstad overwinteren en alles ging nog tamelijk goed.

In de lente van het volgend jaar, staken wij den Bosphorus over en kwamen in Azië, in het land der Turken, daar moest onze tocht veel vermoeilijken.

Na eenige dagreizen kwamen wij aan een ontzaggelijken hoop beenderen.

Dat maakte een droevigen indruk op ons, maar zulks verergerde zeer als wij vernamen, dat die overblijfselen voortkwamen van de kruisvaarders, die een jaar vroeger dan wij vertrokken waren.

Gij weet wel, zuster, die ordelooze benden, die door Pieter den Kluizenaar en Walter-zonder-Have opgeleid werden?

— Ja, ja, wedervoer Aleide, alle ondervindingrijke heeren hebben gezegd, dat er die lieden niets goeds te wachten stond, en dat zij niets goeds gingen kunnen uitwerken.

— 't Is zoo gebeurd, zuster, en daardoor hebben wij eens te meer gezien, dat de orde onontbeerlijk is in een leger.

Wij hadden reeds veel moeilijkheden ontmoet, maar in Klein-Azië was het veel erger: de hitte werd ondragelijk en de wegen over bergen en tusschen rotsen waren bijna niet begaanbaar.

Dan werd er besloten vier duizend man met schuppen, spaden en punthouweelen voorop te zenden, om den weg te banen.

Men kwam ons gedurig zeggen, dat de Turken machtige legers te been gebracht hadden om ons tegen te houden. Wij werden hen althans in de eerste dagen niet gewaar.

Zoo kwamen wij in de nabijheid van de stad Nicea. Deze ligt op den oever van het meer Ascanius, en was versterkt door een dubbelen muur en drie honderd en twintig zware torens met kanteelen en schietgaten.

De Sultan van Roum stond aan het hoofd van honderd duizend krijgslieden, en legerde op de omliggende bergen om ons te beletten tot Nicea te naderen.

Godfried van Bouillon, die om zoo te zeggen onze voornaamste aanvoerder geworden was, stelde voor een paar

dagen rust te nemen, om daarna onze vijanden te verpletteren.

Zoo ging het ook, wij vielen de Turken met zulk geweld aan, dat zij als kaf uiteengeslagen werden.

Dan meenden wij de stad gemakkelijk te kunnen bemachtigen, maar wij werden deerlijk in onze hoop teleurgesteld.

Ondanks onze moedige en verwoede aanvallen werden wij telkenmale met verlies teruggeslagen.

Niets kon nochtans onzen moed doen wankelen, en na eenige dagen waren wij verzekerd, dat Nicea bezwijken moest, maar dan zagen wij op zekeren morgen, dat de vlag van keizer Alexis op de torens der stad wapperde.

Daardoor wilde men ons doen verstaan, dat Nicea een Grieksche stad was, en dat wij deze moesten eerbiedigen....

Onze aanvoerders verstonden maar al te wel, dat daar verraad onder schuilde, maar om den toestand van het christen leger niet te verslechten, besloten zij de zaak aan te nemen.

De tocht werd dan voortgezet... De streek werd van uur tot uur wilder en ontoegankelijker. Enge bergketenen, onbeklimbare rotsen, afgronden versperden ons gedurig den weg.

Voeg daarbij, dat de bewoners dier streken echte wilden zijn en ons alle mogelijk kwaad berokkenden : de bruggen waren afgebroken, de waterbronnen vergiftigd of drooggetrokken, alle mondbehoeften vernietigd of weggevoerd.

Zeer dikwijls begonnen de kruisvaarders erg te lijden door den honger en den dorst.... Ja, lieve zuster, ik heb meermalen gezien, dat wij, na gedurende den nacht eenige uren rust genomen te hebben, drie tot vier honderd gezellen dood moesten achterlaten. Zij waren van honger en dorst omgekomen, en wij moesten voort !... Wij mochten geen tijd verliezen, om geheel de onderneming niet te zien mislukken.

De overheden hadden niet veel moeite om ons dat te doen begrijpen, en, ondanks onze vermoeidheid en allerlei ontberingen, reisden wij moedig voort.

De sultan van Mossoul kwam ons belegeren. (*blz. 19*).

Nu en dan werd er wel eens gemord in het kamp, maar de leiders gedroegen zich zoo moedig en deelden zoo heldhaftig in al onze beproevingen, dat alles dra weer in orde was.

Wij ontmoetten geen groote legers vijanden, maar nu en dan werden wij, gansch onverwachts aangevallen door benden Turken, die met ongelooflijke snelheid en stoutmoedigheid van de toppen der heuvels op ons neerstortten en onder de vermoeide en uitgeputte kruisvaarders schrikkelijke verwoestingen aanrichtten.

III. — De Lotgevallen van Walter.

Niettegenstaande al die hinderpalen vorderden wij nog tamelijk snel, maar op eenige uren gaans van Dorylea, hoofdstad van Roum, werd ons den weg afgesneden door den sultan van dat land, aan het hoofd van een zeer sterk leger.

Het was zichtbaar, dat die ontmoeting onze aanvoerders met schrik vervulde, immers de kruisvaarders zagen er uit gelijk uitgemergelde landloopers, zoo zeer hadden zij door allerlei ontberingen geleden.

Wat moest men van zulke soldaten verwachten?

Nochtans was er niemand, die wilde terugtrekken of den slag ontwijken.

Wij smeekten door een vurig gebed de barmhartigheid af van Christus, tot wiens eer de tocht ondernomen was, en in die omstandigheid heeft Hij ons zichtbaar beschermd.

Het leger der Mahomedanen werd verpletterd en vernietigd. Met verdubbelden ijver gingen wij voort; maar al de rampen, welke wij tot dan toe onderstaan hadden, waren niets in vergelijking met hetgeen de Turken ons vervolgens aandeden.

In alle dorpen en steden werden wij bevochten en, niettegenstaande wij telkenmale de overwinning behaalden, moesten wij toch veel dooden achterlaten.

Voeg daarbij den hongersnood, den bijna gedurigen dorst, de besmettelijke ziekten, en het zal u niet verwonderen, dat het christen leger alsdan in tamelijk korten tijd twee honderd duizend man verloor.

Nu en dan meende ik te zullen bezwijken, en ook ten prooi der Turken of der roofvogels te blijven liggen, maar de ontelbare voorbeelden van moed en zelfopoffering, die ons gedurig door de overheden gegeven werden, hielden onzen moed staande.

Eindelijk, als ons lijden om zoo te zeggen niet hooger meer stijgen kon, als ons leger met een algeheele vernietiging bedreigd werd, kwamen wij in een stadje, dat eenige mijlen van Antiochië ligt.

Daar vonden wij vrienden, die ons door hun goed onthaal de uitgestane rampen eenigszins deden vergeten.

Daar verbleven wij tot dat gansch het leger in een beteren toestand gebracht was.

Met de volgende lente trokken wij vol moed wederom verder. Wij overweldigden de brug over den Orontes, en kwamen na veel moeilijkheden vóór de groote stad Antiochië, die op een gansch bijzondere wijze versterkt was.

Er werd beslist de stad te belegeren en na eenige weken maakten wij er ons meester van.

De kruisvaarders, die reeds zoo veel ellenden hadden te verduren, wierpen zich nu als uitgehongerden op de overvloedige mondbehoeften van allen aard, die aldaar opeengestapeld waren.

Velen wisten zich niet te matigen en stierven als slachtoffers van de overdaad.

Wederom verloren wij vijftig duizend gezellen in min dan één maand.

Als de voorraad begon te verminderen, kwam men ons het nieuws aanbrengen, dat de sultan van Mossoul ons in Antiochië zelve kwam belegeren.

Door den overvloed en het gemak, die de kruisridders in

de groote stad gevonden hadden, waren er reeds vele erg verzwakt, zoodat de leiders de geweldigste middelen moesten aanwenden, om ze te doen besluiten aan den strijd deel te nemen.

Intusschen was de stad door de Turken omsingeld, en wij deden een uitval onder het zingen van den psalm : « Dat de Heer opsta, dat zijn vijanden verspreid worden ! »

Dan werden wij zichtbaar door den Hemel gesteund, de verflauwde moed was opgebeurd en wij vielen den vijand met zulke eensgezinde koenheid aan, dat wij een volslagen overwinning behaalden.

Meer dan honderd duizend Turken vielen onder onze slagen, en de weg naar Jerusalem stond ons om zoo te zeggen open...

Eenige maanden later, namelijk in de lente van het jaar 1099 bereikten wij de heuvels van Emmaüs, van waar wij de torens der heilige stad ontwaarden.

Jerusalem ! Jerusalem ! zoo klonk het uit aller mond, God wil het ! Wij zijn er !

Wij knielden in een onbeschrijfelijke ontroering neder, en kusten den grond, den Heer in dankbaarheid aanbiddend en hem de kracht afsmeekend onze onderneming tot een goed einde te brengen.

En, zoudt gij het gelooven, zuster ? Wij waren maar zestig duizend man meer sterk, van de zeven honderd duizend kruisvaarders, die Europa verlaten hadden !...

Dat verminderde evenwel onzen moed niet...

Biddend en blootshoofd gingen wij tot nabij de heilige muren.

In een vlakte met olijfboomen beplant, langs den noordkant van de stad, werd onze legerplaats opgericht, welke in drie bijzondere kampen verdeeld was.

Een kluizenaar, die daar sedert jaren in de eenzaamheid leefde en boetvaardigheid deed, wist onze mannen, door zijn voorzeggingen, zoo zeer op te winden, dat er aanstonds een

aanval tegen Jerusalem gewaagd werd, maar wij werden met groot verlies teruggeslagen.

Dan begon men naar den raad te luisteren van de ondervindingrijke aanvoerders, die wisten dat de stad door veertig duizend Egyptische Turken verdedigd werd.

Alles werd in gereedheid gebracht voor een geregeld beleg.

Zware ladders, stormrammen, katapulten of steenwerpers en hooge valtorens werden met ongemeenen ijver vervaardigd.

Alzoo verliepen verscheidene weken, gedurende welke wij nog veel ellende moesten verduren. Wij leden vooral door honger en dorst, want de Turken hadden vóór onze aankomst, volgens hun gewoonte, al de bronnen en waterputten vergiftigd.

Gelukkig kwam een vloot van Genua ons ter hulp en bracht ons mondbehoeften.

Eindelijk waren wij gereed en de bestorming begon langs drie kanten te gelijk.

De buitenmuur bezweek onder het geweld van onzen aanval.

Ik streed sedert eenigen tijd onder het bevel van Godfried van Bouillon, die ons in meer dan één omstandigheid de doorslaandste blijken zijner dapperheid gegeven heeft.

Ook op dien heugelijken dag toonde hij, dat hij de eerste onder de kruisridders was.

Hij had, ondanks al wat de Turken ondernamen, zijn valtoren tot tegen den binnenmuur van de heilige stad doen voeren.

De valbrug werd uitgeworpen en met zijn vreeselijk slagzwaard baande hij zich, door zijn twee broeders gevolgd, een weg door de strijdende Mahomedanen, die hem onder een regen van steenen, pijlen en grieksch vuur dreigden te begraven.

Niets kon die helden weerhouden.

De Turken werden zelven van hun muren gestooten en wij drongen op hun hielen de heilige stad binnen.

Langs onzen kant zetten Lethald en Engelbert, twee Doorniksche ridders, eerst den voet in Jerusalem.

Godfried volgde hen van nabij... Terwijl wij op korten afstand van hem de stad zegevierend binnenstroomden, ontmoetten wij welhaast Fransche en Duitsche kruisridders, die langs den tegenovergestelden kant over de muren geklommen waren...

Ondanks de vermanende stem van Godfried, greep er alsdan in Jerusalem een vreeselijke moorderij plaats. Hij had zijn soldaten evenwel dikwijls vermaand, dat zij, als christenen, moesten toonen dat zij beter en edelmoediger waren dan de Turken, maar de kruisridders hadden sedert drie jaar te veel moeten doorstaan, zij hadden te veel geleden door de valschheid en wreedheid der Mahomedanen om nu kalm te kunnen blijven.

Nutteloos bloed vergieten wilde ik toch na den zegepraal niet doen, en ik volgde Godfried naar de heilige grafkerk, waar wij God dankten over de schitterende overwinning...

Nu waren wij meester van de heilige stad en Godfried van Bouillon, zooals gij voorzeker reeds vernomen hebt, werd tot koning van Jerusalem gekozen, doch hij weigerde een gouden kroon te dragen op de plaats waar onze Goddelijke Zaligmaker met scherpe doornen was gekroond geweest.

Hij nam den titel aan van « Verdediger van het heilig Graf. »

Dat moet gij vernomen hebben, zuster ?

— Inderdaad, Walter, bijna alles wat gij mij daar vertelt, hebben wij reeds hooren verhalen... Het doet mij evenwel genoegen het nog eens uit uw mond te hooren... Maar gij spreekt zoo weinig over uw eigen lotgevallen. Waart gij dan nog niet gekwetst ?

— Neen, zuster, ik werd als op een mirakuleuze wijze beschermd, alhoewel ik veelal op de gevaarlijkste plaatsen streed...

Godfried van Bouillon had mij meer dan eens opgemerkt, en hij verzocht mij in zijn lijfwacht te willen treden.

Deze bestond uit drie honderd ridders en ik had den edelmoedigen strijder zoo hoog leeren achten, dat ik niet weigeren wilde.

Rond de stad hadden wij nog veel vijanden te bekampen, en daar hadden zeer dikwijls bloedige gevechten plaats.

In een dezer werd ik van mijn paard geworpen, ik kreeg twee vreeselijke sabelhouwen op mijn hoofd, en viel bewusteloos ten gronde.

Ik bleef langen tijd gevoelloos, en als ik tot bezinning kwam, lag ik in een soort van spelonk, gelijk men er in die streek heel veel aantreft.

Een kluizenaar paste mij met ongemeene verkleefdheid en zorg op, maar gaf mij aanstonds te kennen, dat wij zeer voorzichtig hoefden te zijn.

Hij had mij van onder de dooden gehaald en mij tot het leven terug geroepen, maar hij moest mij onttrekken aan de blikken der Turken, die mij voorzeker zouden ter dood gebracht hebben.

Aan hem was men sedert jaren gewoon geworden, en hij had niets te vreezen.

Na eenige weken was ik hersteld, maar mijn gelaat was gansch vervormd door de twee litteekens, welke gij hier ziet.

— Inderdaad, broeder, maar ik heb u niettemin aanstonds herkend.

— Dat kan zijn, zuster, maar ongelukkig oordeelen de anderen er zoo niet over.

— Als wij voorzichtig te werk gaan, zullen wij wel in onze rechten hersteld worden, maar vertel nu eens voort, Walter.

— Aanstonds ; mijn geschiedens is ten andere niet lang meer... Op zekeren dag werd ik ontdekt en mijn redder kon mij niet langer tegen de Turken beschermen.

De Muzelmannen hadden mij opgemerkt en sommigen beweerden in mij een kruisvaarder te herkennen, die hun veel kwaad toegebracht had.

Ik was bijna verloren, toen mijn beschermer mij langs onbekende wegen tot op korten afstand van Jerusalem leidde en zeide :

Gij zijt nu genezen, daar zult gij veilig zijn en misschien nog diensten kunnen bewijzen.

Ik dankte en ging heen, maar ondanks al onze voorzorgen, werd ik toch opnieuw ontdekt. Met de grootste moeite ontsnapte ik aan mijn vervolgers, en kwam nogmaals gekwetst in Jerusalem aan.

Daar vond ik evenwel niets van hetgeen ik verwachtte : Godfried van Bouillon was dood, vergiftigd, zeide men, door een Emir (gouverneur), in wien hij zijn vertrouwen gesteld had, en mijn voormalige vrienden en bekenden bezagen mij met zichtbaren argwaan.

Men wilde mij niet herkennen en nu en dan hoorde ik zeggen : Walter van Moorseele is dood !...

Dat bedroefde mij uitermate en in plaats van met voorzichtigheid en beradenheid te werk te gaan, gaf ik mij aan droefheid en toorn over.

IV. — Aleide's Verhaal.

Ik moet bekennen, dat ik alsdan onverstandig te werk gegaan ben, en ik zou alleen eenige verschooning kunnen verdienen door mijn jeugdigen ouderdom.

Dat is nu omtrent drie jaar geleden, maar sedert heb ik veel geleerd. Voorzeker zou ik nu zoo dwaas niet meer handelen.

Bidden en schoonspreken heb ik nimmer gekund.

Ik scheidde mij dan van mijn vrienden af en zeide hun vol gramschap, dat ik naar Europa wilde terugkeeren, om daar te gaan verkondigen hoe valsch men mij behandelde,

en met welke ondankbaarheid ik over mijn trouwe diensten beloond werd.

Dan begon voor mij het ellendigste leven, waarvan ik u voorzeker al de omstandigheden niet zal aanhalen.

Een Turk hield mij meer dan één jaar in zijn huis, en onder doodsbedreigingen moest ik daar werken als een slaaf.

Ik ontsnapte en geraakte uit het land der Turken, maar in een moerassige streek van Hongarië, viel ik ziek.

Wat moest er van mij komen? Ik bevond mij alleen en verlaten in een onbekende streek, nog honderden uren van mijn geboorteland en zonder iets te bezitten, dat eenige waarde hebben kon.

Edelmoedige landlieden namen mij in hun huis op en verpleegden mij met een ware verkleefdheid, ondanks mijn langdurige ziekte.

Ik genas evenwel, maar een diepe moedeloosheid had zich van mij meester gemaakt.

Ik was verre van den weg afgedwaald en in den omtrek waren geen steden, waar ik mocht hopen vrienden of beschermers te vinden.

Mijn dankbaarheid aan mijn weldoeners willende bewijzen, bleef ik dan geruimen tijd bij hen inwonen en werkte gelijk zij, zonder ooit iets voor mijn arbeid te willen aanvaarden.

Eindelijk ontwaakte in mijn hart vuriger dan ooit de begeerte mijn vaderland terug te zien, wat er mij daar ook mocht te wachten staan.

Het verlangen om u weder te zien, beste Aleide, spoorde mij in 't bijzonder aan om de reis te ondernemen.

Ik nam dan afscheid van die brave lieden, die mijn toestand te wel verstonden om te willen trachten mij te weerhouden, en moedig stelde ik mij op weg.

Maar, lieve zuster, wat heb ik onderwege toch afgezien, van honger, dorst, koude en allerhande ontberingen!

Alles wat ik evenwel in dien tijd geleden heb, is niet te

vergelijken met hetgeen mijn hart overstelpt heeft, sedert ik den voet in ons graafschap gesteld heb...

— Men wil u niet herkennen, broeder?

— Neen.

— Hebt gij den graaf Robrecht gezien?

— Neen, hij was op reis, maar men verzekerde mij ook, dat ik toch bij hem niet geraken zou, met mijn ellendige kleedij.

— Hij is rechtschapen, broeder, en hij zal u in uw rechten herstellen, ik ben daar zeker van...

— En gij, zuster, waarom hebt gij u laten verdrukken? Waarom hebt gij u... ?

— Ik wachtte op u, broeder!

— Gij meendet evenwel, dat ik dood was...

— Ik vreesde inderdaad eens het bewijs van uw overlijden te krijgen, maar daar werd op zoo uiteenloopende wijzen over gesproken, dat ik bij mijn eigen zeide: Aangezien niemand de juiste toedracht der gebeurtenissen kent, bestaat er nog immer hoop Walter nog levend terug te zien...

— Dat was braaf van u, maar...

— Daarbij hoorde ik soms een stem in mijn binnenste, die mijn hoop kwam versterken...

— Goed, zuster, wij zullen dan onze pogingen vereenigen om onze rechten te herwinnen... maar nu moet ge mij ook rechtzinnig vertellen wat er tegen u misdaan is geworden...

— Daaraan zal ik niet te kort blijven, broeder. Gij waart vóór uw vertrek goed overeengekomen met onzen oom Willem van Loo, nietwaar?

— Hij had mij inderdaad de stelligste beloften afgelegd onze heerlijkheid goed te besturen, en vooral uw verkleefde beschermer te zijn.

— Ja, zulke beloften kostten den verrader weinig. In den beginne gedroeg hij zich ook als een verkleefde bloedverwant, maar toen al de kruisridders heengegaan waren, en dat Vlaanderen om zoo te zeggen beroofd was van zijn

deugdzaamste en moedigste edellieden, begon zijn gedrag alras te veranderen.

Het eerste wat ik bemerkte, was dat hij vooral met de slechte menschen samenspande en al onze vrienden heel ruw behandelde, als om hun het verblijf op het kasteel weldra moede te maken.

Deze kwamen mij hun klachten doen, en ik sprak er met oom over, maar zonder eenig gevolg.

Hij glimlachte eens even en zeide : « Wel ! indien wij in het bestuur van een heerlijkheid moesten raad vragen aan een jonge freule, wij zouden er wel mede zijn ! »

Onze trouwste bedienden verlieten dan het kasteel en de mannen, die in de plaats geroepen werden, zagen er boosaardige en gemeene lieden uit, met welke onze oom heel goed trachtte te staan door hen in losbandigheid te laten leven.

Welhaast had ik niemand anders meer dan de oude, trouwe Ludwina.

Eenige weken vóór haar dood, zeide ze mij nog :

Wel, mijn ongelukkige Aleide, ik vrees dat schrikkelijke rampen u bedreigen. Uw oom is bezig met alles zoodanig te schikken, dat hij hier op zekeren dag gansch alleen meester zal zijn, en wat zal er dan van u geworden ?

Zou onze oom zoo boos kunnen zijn? vroeg ik vol kommer.

Ja, freule, ik heb hem leeren kennen, maar nu is het ongelukkig te laat... Gij en uw broeder zijt veel te goed en te argloos geweest jegens hem. Moge het God believen, dat Walter welhaast uit het heilig Land terugkeert !... Anders..

Ik trachtte mij zelven te overtuigen, dat de toestand nog zoo slecht niet was, en sprak in dien zin met de oude Ludwina, maar zij schudde iedermaal ongeloovig het hoofd.

Dan begon zij elken morgen te vragen : « Is er geen nieuws van Walter ?... »

Zulks duurde echter niet lang meer, want de trouwe dienares stierf zonder dat haar kommer verminderd was.

Onze oom schreef de verlegenheid der oude vrouw aan kindschheid toe, en spotte met haar zorg ten onzen opzichte.

Korten tijd nadien ontvingen wij de mare, dat de kruisvaarders zich van Jerusalem meester gemaakt hadden, en dat zij zich reeds bereidden om terug te keeren.

Dan kreeg ik moed, maar op zekeren dag bemerkte ik heel goed, dat het vooruitzicht uwer terugkomst onzen oom erg verbitterde.

Ik hoorde zijn vertrouwsten dienaar, een sluwen en liederlijken Franschman, Jean genaamd, tot hem zeggen :

— Wel, Heer van Loo, gij verlangt ook voorzeker naar de terugkomst van uw neef, den jongen burggraaf?...

Het zal een schoone dag zijn voorwaar, maar ongelukkig zal hij een einde aan uw goed leven stellen.

Onze oom nam die oneerbiedige woorden geenszins euvel op, maar hij wist ook niet, dat ik hem zien kon, en hoorde wat er gezegd werd.

In de plaats van te antwoorden, vroeg hij : « Hoe weet gij dat ? »

— Bah, antwoordde Jean, 't is van vandaag niet, dat ik weet hoe het met mijnheers zaken staat.

— Zoo ! !

— Wel neen ! Hadde de jonge Walter van Moorseele, vóór zijn vertrek naar Palestina, zijn oom niet naar hier geroepen om zoogezegd voor de freule te zorgen, hij zou niet meer geweten hebben van welk hout pijlen te maken.

Nu beet onze onwaardige oom zich op de lippen, en Jean glimlachte.

— Maak u daarom toch niet boos, achtbare Heer, ging hij voort, nu hebt gij toch niets meer te vreezen.

— Hoe dat ?

— Wel ik heb daar zooeven met een pelgrim gesproken, die rechtstreeks van Jerusalem komt.

— En wat zegt hij ?

— Dat Walter van Moorseele gesneuveld is in een schermutseling tegen de Turken.

— En gij hebt dien man laten weggaan? riep onze oom half vergenoegd, half grammoedig uit.

— Neen, neen, wedervoer de andere met een beteekenisvollen blik, ik heb hem gezegd, dat hij zich niet verwijderen mocht.

Meer kon ik niet hooren, goede broeder, de akelige tijding van uw dood maakte een zoo pijnlijken indruk op mij, dat ik vreesde te bezwijmen.

Als waanzinnig ijlde ik naar mijn kamer en weende.

Hoe gaarne had ik mijn doodelijke verlegenheid aan iemand kenbaar gemaakt, maar er was niemand meer op het kasteel, die mij eenig vertrouwen inboezemde: allen waren aan mijn oom verkocht.

Ik kon met hem spreken, ik kon hem mijn nood klagen, voorop verzekerd zijnde, dat hij mij ging aanhooren met het schijnheiligste medelijden. Uitwendig zou hij zich bekommerd getoond hebben over mijn toestand, maar in zijn zwarte ziel zou hij reeds bezig zijn met plannen te smeden, om mij ook uit den weg te ruimen.

Ja, broeder, zoo verre ging dan reeds zijn boosheid en zijn hebzucht. Ik heb daar doorslaande bewijzen van gekregen.

's Anderendaags dan vertelde men overal: « Onze jonge heer Walter van Moorseele is gesneuveld in het heilig Land! »

De eerlijksten onzer pachters waren rechtzinnig bedroefd, maar de bedienden van het kasteel konden, onder hun valsche tranen, hun blijdschap niet verduiken.

Zij wisten immers wat onze oom hun beloofd had in geval hij alleen meester op het kasteel kon worden, en daartoe was ik maar alleen meer in den weg. Verstaat gij dat, broeder?

— Ongelukkig maar al te wel, Aleide, doch vertel voort, want mijn bloed begint te koken, ik voorzie allerhande eerloosheden, welke men tegen u moet bedreven hebben, en ik brand van verlangen om er rekenschap over te vragen.

— Niet te haastig, broeder! Indien wij ons niet nog

ongelukkiger willen maken door het aangaan van een gansch ongelijken strijd, zullen wij zeer voorzichtig moeten zijn.

Eenigen tijd nadien wandelde ik alleen en in nadenken verzonken in den hof, op kleinen afstand van den wal.

Opeens hoorde ik een geruisch in de takken van het in de nabijheid groeiend houtgewas.

Verschrikt keek ik toe, en zag een vervaarlijk dier naar mij toekomen.

Ik had noch den noodigen tijd, noch gerustheid van geest genoeg, om het monster nauwkeurig te bekijken.

Het geleek wel aan een beer, en ik kon aanstonds bemerken, dat het mij aanvallen wilde.

Ik schreeuwde om hulp en trachtte te vluchten, toen ik plotselings bemerkte, dat ik mij te dicht bij 't water gewaagd had, en, het dier naderde gedurig, terwijl het een dof gegrol liet hooren.

Ik was zeer onvoorzichtig geweest mij in die richting te begeven, want in het volgende oogenblik was het wreede dier bij mij.

Het sperde den rooden muil open en ik meende verscheurd te zullen worden, maar dit gebeurde niet.

In afwachting van het gruwelijk oogenblik, sloot ik de oogen, maar in de plaats van de scherpe tanden van een verscheurend dier te gevoelen, kreeg ik niets anders dan een geweldigen stoot, die mij in 't water deed vallen.

Zooals gij weet, zijn de wallen diep en de oevers tamelijk steil. Ik was reddeloos verloren, ik moest verdrinken, indien er geen onverwachte hulp opdaagde.

V. — De Sluipmoordenaar.

Een laatste blik, dien ik in mijn dringenden nood nog naar den oever werpen kon, liet mij toe te zien, dat het

zonderlinge dier aldaar voor eenige oogenblikken als vergenoegd stond te zien, en onmiddellijk daarop in het struikgewas verdween.

Ik herinner mij nog immer heel levendig, dat er mij alsdan een gedacht door het hoofd schoot, waardoor het mij voorkwam, dat het wreede dier juist gelijk een booze mensch was te werk gegaan....

Gij kunt u evenwel gemakkelijk voorstellen, dat ik den noodigen tijd niet had, om mij daar lang mede bezig te houden.

Mijn toestand was allerhachelijkst ; maar de koude en het gemis aan adem deden mij het bewustzijn en terzelfdertijd de ware opvatting verliezen van het schrikkelijk gevaar, waarin ik verkeerde.

Toen ik weder tot mij zelven kwam, bevond ik mij in de ellendige hut van een laat.

Deze had mij uit het water gehaald en ik lag sedert eenige uren in een doodslaap.

Nu vroeg de man mij met eerbied en verlegenheid wat er moest gedaan worden.

Ik verzocht hem eerst omstandig te vertellen hoe hij mij had kunnen redden, en als hij aan mijn begeerte voldaan had, wist ik met zekerheid, dat hij volstrekt onwetend was aangaande de manier, waarop ik in het water geraakt was.

Ik verkoos dan ook dat punt onaangeroerd te laten, en zeide : « Gij kunt mij nu naar het kasteel terugleiden, mijn goede man, ik zal u dan naderhand mijn dankbaarheid anders dan door woorden bewijzen. »

— Wel, wedervoer de eenvoudige man, ge zijt mij niets verschuldigd ; als men iemand in nood ziet, wat zou men anders doen dan hem bijstaan zooveel men kan ?

Dat gezegd hebbende, bleef de grijsaard nadenkend en als verlegen ten gronde staren, zonder eenige aanstalten te maken aan mijn begeerte te voldoen.

Hij had mij wat warme geitenmelk gegeven, en ik voelde mij sterk genoeg om te gaan.

Welnu, vroeg ik, gaan wij ?

— Ja, freule, ja, ik wil wel, maar...

— Wat schort er dan ?...

— 't Is maar dat de Heer van Loo u reeds dood waant...

— Hoe kan het zijn ?

— Ja ; mijn zoon, die lijfjonker is op het kasteel, kwam daar zooeven tot hier geloopen, toen gij nog in bezwijming laagt, en hij heeft mij de zaak verteld. Gij begrijpt dus, freule...

— Welnu, riep ik uit, mijn oom zal dan zooveel te meer tevreden zijn, omdat ik levend ben en terugkeer.

— Misschien... zoo luidde het zonderlinge antwoord van den laat.

Ik praamde hem om naderen uitleg te bekomen, en dan vernam ik, dat zijn zoon den bediende Jean op het kasteel had zien aankomen, en hem tot den Heer had hooren zeggen : « Zij is dood ! Verdronken in de grachten... »

Onze oom had bij het vernemen dier tijding de uitbundigste vreugde betoond.

In plaats van opzoekingen te beginnen om mijn lijk op te visschen, was hij met eenige zijner meest vertrouwde dienaren naar de zaal gegaan, had flesschen wijn in overvloed doen boven brengen en daar hadden zij zich aan 't drinken gesteld, totdat zij beschonken ten gronde rolden.

Vooreerst nochtans hadden zij onzen oom honderden malen geluk gewenscht en begroet als den eenigen Heer en Meester op den burcht van Moorseele.

Ik sidderde van verontwaardiging bij het vernemen van zoo'n schandalige handelwijze, maar als ik wilde opstaan, ondervond ik aanstonds tot mijn levendige spijt, dat ik te zwak was om te gaan.

Ik viel dan in een diepen slaap, die mij veel goed deed.

Als ik wakker werd, vroeg ik aan mijn redder, hoe laat het was.

— De zon is sedert een paar uren gerezen, freule.

— Bezorg mij wat voedsel, goede man, ik ga aanstonds naar het kasteel.

— Zal de freule het wagen ?

— Hoe zoudt gij daar kunnen aan twijfelen ? Waarom zou ik niet terugkeeren naar het kasteel mijner vaderen, naar *mijn* kasteel ?

— De freule heeft gelijk, maar...

— Ik heb niets te vreezen...

— Mocht het waar zijn !

— Wat denkt gij dan wel ?

De eenvoudige man keek eens heel omzichtig rond, en scheen zich af te vragen of de woorden, welke hij spreken wilde, in geen onbescheiden ooren konden vallen. Dan zeide hij op geheimzinnigen toon en fluisterend :

« De oom van de freule wil hier gansch alleen meester zijn, sedert de mare van den dood van ridder Walter aangekomen is... Hij heeft al de bedienden en de voornaamste pachters door allerhande beloften uitgekocht, zoodat velen verlangen hem hier alleen meester te zien, zij denken, dat zij zich daardoor aan schoone ontlastingen mogen verwachten, maar zij zullen niet weinig bedrogen zijn, want ik ken ook den Heer van Loo ! »

Ik luisterde met gespannen aandacht naar die woorden, maar ik verstond er niet gansch en geheel den zin van. Dan spoorde ik den man aan om voort te vertellen.

— Ik weet niet veel meer ; zeide hij verder, ik wilde de freule alleen doen begrijpen, dat zij op niemand zal mogen rekenen, indien de oom haar ongelijk aandoet. Mijn zoon kent de zaak goed, hij heeft mij alles medegedeeld.

— Waar is uw zoon ?

— Teruggekeerd naar het kasteel, waar hij niet goed zou ontvangen worden, indien men wist waarom hij naar hier gekomen is.

Op dat oogenblik maakte zich als een verontwaardigde gramschap van mij meester. Ik voelde geen vrees meer en riep uit :

Wie zou mij kunnen weerhouden mij naar het kasteel van mijn vaderen te begeven, waar alles mij toebehoort?... Ga maar aanstonds mede tot aan de poort... Ik zal dan verder zien...

De man gehoorzaamde, maar kon zijn verlegenheid niet verbergen.

Aan de poort gekomen, bleef hij staan, en keek mij angstig na, toen ik het neerhof binnentrad.

Zijn kommer benam mij wel gedeeltelijk mijn moed, maar ik ging toch tamelijk onbeschroomd verder.

De twee eerste personen, die ik ontwaarde, waren oom en zijn vertrouweling, Jean.

Zij wandelden naast elkander en schenen in een druk en zeer belangrijk gesprek gewikkeld te zijn.

Als hun blikken op mij vielen, was het duidelijk zichtbaar, dat een geweldige gramschap zich van hen meester maakte, hun teleurstelling was maar al te wel merkbaar.

Zij wisselden haastig eenige woorden, en Jean ging heen, teeken doende, dat hij het inzicht van zijn meester goed begrepen had.

Dan bracht onze oom zijn gelaat in een gansch andere plooi, en kwam met groote schreden naar mij toe.

— Wel, lieve nicht! riep hij met een schijnheilige vreugde uit, wat geluk u terug te zien!

Wij wisten niet wat denken, omdat wij u niet terug zagen... Wij hebben alles afgezocht!... en wij vonden u nergens! Waar zijt ge geweest? Wat is er gebeurd?...

— Zoudt gij willen gelooven, broeder, dat ik vooreerst niet wist wat daarop te antwoorden?

Allerlei gedachten woelden door mijn geest.

Ik voelde den hevigsten lust om mijn oom te beschuldigen, maar ik vreesde hem daardoor nog meer vijandig te maken.

Ik ben in 't water gevallen, zeide ik dan zoo rustig en eenvoudig mogelijk.

Hij toonde zich daarover zeer verbaasd en vroeg eenigen uitleg.

Ik moest dan wel een deel der waarheid vertellen en verklaren wie mij gered had.

Als ik dat zeide, zag ik een akeligen trek op ooms gelaat te voorschijn komen, en daarbij vonkelden zijn oogen onheilspellend.

Die uitdrukking verdween evenwel bijna aanstonds en hij vroeg dan met een schijnheilige bezorgdheid, of ik gansch hersteld was.

Ik antwoordde, dat ik niets meer gevoelde en niets noodig had, ten einde zoo gauw mogelijk naar mijn kamer te kunnen gaan.

Daar overwoog ik mijn toestand en deze kwam mij hoe langer hoe moeilijker voor.

In den namiddag ging ik wederom wandelen op de plaats waar ik daags te voren bijna het leven verloren had, maar ik had een meid gevraagd mij te vergezellen.

Verscheidene bedienden waren in het struikgewas aan 't zoeken, zij zeiden bevel ontvangen te hebben het vreemde dier op te zoeken, dat mij had willen verscheuren.

Ik waagde mij ook tusschen het loover, en van verre zag ik Jean, die bezig was met eenige bladeren nabij den voet van een boom bijeen te brengen.

Het kwam mij voor, dat hij te werk ging gelijk iemand, die iets verbergen wil.

Ik trachtte het uitzicht van den boom en de plaats waar hij stond, vast in mijn geheugen te prenten.

Eenigen tijd nadien kwamen de zoekers met het nieuws aan, dat er niets te vinden was.

Dan maakte ik van de eerste gelegenheid gebruik om den boom te gaan opzoeken.

Vooreerst meende ik mij bedrogen te hebben, maar na een aandachtig onderzoek, vond ik daar een soort bergplaats, en onder de bladeren ontdekte ik het vel van een beer.

Ik herkende onmiddellijk het omhulsel van het *dier*, dat mij in het water gestooten had, en, volgens mijn oordeel, kon dat niemand anders geweest zijn dan Jean.

Ja, die ontdekking deed een vreeselijk licht vóór mijn oogen opgaan, en hetgeen ik tot dan toe maar veronderstelde, was nu een werkelijkheid geworden : *men stond mij naar het leven !...*

Ik verborg dan in der haast de berenhuid, en spoedde mij naar het pad terug.

Nog den zelfden dag vernam ik welke nieuwe lafheid men tegen mij had uitgedacht.

Het gerucht werd verspreid, dat ik zinneloos geworden was door het verdriet, dat de dood van mijn broeder mij veroorzaakte....

Er werd verteld, dat ik in 't water gesprongen was om mij te zelfmoorden, en tengevolge daarvan begon onze oom mij van nabij te doen bewaken.

Er werd mij geen vrijheid meer gelaten : een oude meid was gedurig bij mij, en, op korten afstand bemerkte ik immer den hatelijken Jean, die mij reeds had willen vermoorden en van wien ik voorzeker geen goed te verwachten had.

Ik wilde dan een reis ondernemen om beter te wete te komen, wat ik nopens u moest vreezen of mocht hopen.

Onze oom kwam daar rechtstreeks tegen op, zeggende dat gij voorzeker dood waart, en dat ik alleen niet reizen mocht.

Een schrikkelijke verveling maakte zich alsdan van mij meester, ik kreeg een walg van het leven en werd ziek.

Het kwam mij voor, goede broeder, dat ik daar alleen en verlaten ging moeten sterven.

Bijwijlen schrikte de dood mij af, maar anderzijds hoopte ik toch in het ander leven met u te zullen vereenigd zijn, hetgeen mij moed gaf.

Na eenigen tijd begon ik dan mijn lot met gelatenheid af te wachten.

VI. — Gewaarschuwd.

Ik voelde mij gedurig verzwakken ; maar groote pijnen leed ik niet.

Ik had als een kwijnziekte, waaraan niemand zich scheen te verstaan.

De meid, welke mijn oom aangesteld had, paste mij evenwel zeer goed op, en hij zelf kwam meermalen met groote bezorgdheid naar mijn toestand vernemen.

Hij toonde zich zoo bekommerd, dat ik op den duur begon te denken, dat ik hem misschien wat al te streng beoordeeld had.

Kort nadien moest die gunstige dunk echter heel en gansch veranderen.

Op zeker oogenblik zag ik een lijfjonker geheimzinnig en behoedzaam mijn kamer inblikken.

Ik herkende hem aanstonds, als zijnde de zoon van den laat, die mij uit het water gered had.

— Wat scheelt er, André ? vroeg ik hem.

— Ach, freule Aleide, wedervoer hij fluisterend, ik moest u reeds vroeger verwittigd hebben.... Martha is hier toch niet, niet waar ?

— Neen....

— Ik bespied reeds zoo lang een geschikte gelegenheid.... God zij geloofd ! Ik zal het kwaad nog kunnen verhelpen.... Men vergiftigt u, freule ; als de zaken zoo voortgaan, zult gij maar eenige dagen meer leven....

— Onmogelijk ?...

— En toch zoo....

— Wie ?

— Uw oom zelf stort het vergift in uw dranken, iedermaal hij schijnheilig komt vragen hoe het gaat.

— En Martha ?

— Ik kan u niet verzekeren, of zij alles weet en ten volle medeplichtig is, maar ik moet het veronderstellen.

— IJselijk !

— Ja, freule, maar het is nog niet te laat.

— Wat zal ik doen ?...

— Ach ! ik hoor gerucht ! Ik moet heen.... Gij moet goed opletten als uw oom hier komt, en, als hij weg is, den drank weigeren, of er u op de eene of andere manier trachten van te ontmaken.

— Dat zal ik....

— Ja, freule, heb maar moed.... Ik zal u ook tegenvergift bezorgen... tot later... ze zijn daar ! »

Hij verdween zonder eenig gerucht te veroorzaken, mij in den vreeselijksten angst latende.

Martha, mijn oppasster, kwam dan binnen en begon met haar gewone onverschilligheid alles na te zien....

Zij bereidde mij een drankje.

Ik veinsde te slapen, maar zag al haar bewegingen met de grootste nauwgezetheid na.

Als het zoogezegde geneesmiddel gereed was, zag ik haar een teeken doen en onmiddellijk daarop verscheen mijn oom.

Hij kwam tot bij mijn bed en vroeg naar mijn gezondheid...

Ik antwoordde gelijk iemand, die zich uitnemend flauw begint te gevoelen, en bemerkte dat oom een beteekenisvollen blik op Martha wierp.

Hij scheen haar te willen zeggen :

't Zal niet lang meer duren....

Ik sloot opnieuw mijn oogen, maar wist ze te rechter tijde onopgemerkt te openen.

Zoo kon ik zien, dat onze oom een heel klein fleschje te voorschijn haalde, en eenige druppeltjes liet vallen in den drank, dien Martha bereid had.

Ik voelde mijn bloed in mijn aderen verstijven en meende te bezwijmen.

Mijn God ! mijn God ! bad ik, kom mij ter hulp en ondersteun mijn zwakheid ; indien ik laat merken, dat ik weet

wat er gebeurt, zal men mij voorzeker vermoorden, immers, wie zijn toevlucht neemt tot zulke middelen, is tot alles in staat.... Wat moet ik doen? Wat moet ik aanvangen?

Onze oom ging heen en Martha bood mij met een schijnheiligen glimlach den drank aan.

Ik kreeg een plotselinge ingeving en — daar ik het vergift toch niet wilde innemen — maakte ik een onbehendige beweging en het glas stortte ten gronde.

Martha kon een grammoedigen uitroep niet onderdrukken, maar een ander geval boeide nog meer mijn aandacht.

Op het gerucht van het vallende glas, zag ik aan de deur het vertoornde gelaat van onzen oom te voorschijn komen.

Ik kon niet laten hem te bezien, hoewel ik het vaste voornemen gemaakt had niets van mijn inzichten te laten blijken, en voor min dan een oogenblik zagen wij elkander in de oogen.

Die korte stond was voldoende, mijn goede broeder, om ons van beide kanten een klaar gedacht over onze inzichten te geven.

Aan deze van mijn oom kon ik niet meer twijfelen en ik besefte daarbij, dat hij door het in den schijn zoo eenvoudig geval, ten volle over mijn gemoedsgesteldheid oordeelen kon.

Ja, hij begreep, dat hij verraden was, dat ik klaar zag in zijn spel en het vaste besluit genomen had, mij alzoo niet weerloos te laten ter dood brengen.

Het kwam mij voor, dat hij reeds andere middelen begon te verzinnen om mij uit den weg te ruimen.

Hij gewaardigde zich niet meer mij verder te bezien, richtte eenige grammoedige woorden tot de oppasster en ging heen.

Ik zal een anderen drank moeten bereiden, zeide deze tamelijk onverschillig, maar ik wedervoer:

Laat maar, Martha, ik geloof, dat dit geneesmiddel mij niet voordeelig is, en daarbij neem ik het sedert eenigen tijd met tegenzin... Ik zal er niet meer van drinken...

Zooals gij wilt, zeide zij, gij hoeft maar te vragen wat gij begeert, freule.

Ik zag mijn oom voor een paar dagen niet meer terug en dronk bijna niets anders dan melk....

Nauwelijks was een halve week verloopen, of ik was genezen en kon in den hof gaan wandelen. Wat zegt gij daarvan, Walter? »

De jonge kruisvaarder had zijn zuster niet willen onderbreken, maar bijwijlen wrong hij toornig zijn handen, gelijk iemand die een erg kwaad moet lijden of zien gebeuren, zonder het te kunnen verhelpen.

— Helaas! mijn ongelukkige Aleide, wedervoer hij bitter, het slechte inzicht van onzen verraderlijken oom was maar al te duidelijk... Er kan aan zijn snoodheid niet getwijfeld worden... Gij hebt u in allermoeilijkste omstandigheden bevonden... Maar was er dan geen middel om daaraan te ontsnappen? »

— Ik kon geen redmiddel vinden, broeder. Ik was door vijanden omringd, al onze trouwe bedienden waren heen en nimmer zag ik een enkelen persoon, die machtig genoeg was om mij te beschermen.

— Kondet gij niet vluchten, Aleide?

— Daar begon ik alsdan aan te denken, broeder, maar gij moet begrijpen, dat het mij onuitsprekelijk lastig moest vallen, alzoo het kasteel van onze voorvaderen te verlaten.

— Inderdaad, zuster, maar het leven gaat vóór alles.

— Luister nog eenige oogenblikken, broeder, en gij zult alles weten. Ik wilde, op u wachtende — want ik hoopte nog immer u terug te zien — alle moeilijkheden en gevaren trotseeren, zoolang ik er de noodige kracht toe gevoelde.

Ik zeide u zooeven, dat ik na eenige dagen merkelijk verbeterd was en in den hof kon wandelen.

Mijn oom wenschte mij geluk over mijn genezing, doch ik zag maar al te duidelijk op zijn valsch gelaat, dat hij nog vol spijt was over het mislukken zijner laffe moordpoging.

Ik hield mij echter alsof ik van niets wist, want ik voelde den moed niet mijn oom beschuldigende woorden toe te sturen, hoewel ik ten volle van zijn plichtigheid overtuigd was.

Wat wil men van een zwakke vrouw?...

Ik hoopte dan evenwel, dat ik voor een poos ging mogen gerust zijn, maar toch bemerkte ik met diepe spijt, dat ik altijd van verre of van bij gevolgd en bespied werd.

Op een schoonen namiddag zette ik mij moedeloos op een bank in den hof neder, om over mijn toestand na te denken.

Een geritsel in het loover, achter mij, deed mij opschrikken, want ik verkeerde gedurig in een staat van onrust en verlegenheid.

Juist was ik op het punt op te springen en zoo snel mogelijk de vlucht te nemen, toen ik als een smeekende stem hoorde, welke mij voorkwam als die van een vriend.

Inderdaad, 't was die van den edelmoedigen lijfjonker, die over mij scheen te waken.

— Vlucht niet, freule, sprak hij op eerbiedigen toon, men begint mij te verdenken en ik heb geen ander middel kunnen vinden om u nog eenige waarschuwende woorden toe te sturen...

— Is er dan nogmaals gevaar? vroeg ik.

— Meer dan ooit!... Gij zijt hier in 't geheel niet meer veilig...

— Hoe dat!

— De Heer en Jean hebben nu voor goed hun plan gemaakt, om er in eens mede gedaan te maken.

— Wat zullen zij doen?

— U vermoorden, freule!...

— Weet gij dat zeker?

— Heel zeker, aangezien ik het uit hun eigen mond gehoord heb...

— Ik kan dat niet aannemen, vriend.

— En nochtans is het zoo, freule, en gij zult uw voorzorgen moeten nemen.

— Wat kan ik doen?

— Vluchten.

— Waarheen?

— Naar Brugge, daar kunt gij den graaf gaan spreken.

— Hij zal mij niet aanhooren.

— Wie weet...

— Luister eens, vriend, antwoordde ik den lijfjonker, die zich op een paar stappen in het loover verdoken hield, ik kan niet gelooven, dat mijn oom daartoe zou in staat zijn.

— En de zaak der vergiftiging nochtans...

Die woorden riepen mij tot de werkelijkheid terug, en evenwel bleef ik erg twijfelachtig.

Ik zeide dan aan den getrouwen lijfjonker, dat ik op mijn hoede ging zijn, maar dat ik niet wilde vluchten.

— 't Is jammer en beklagenswaardig, zeide hij, maar als gij er zoo over oordeelt, kan ik er niets aan doen. Laat mij evenwel toe, freule, u een goeden raad te geven... Uw kamer heeft twee uitgangen, niet waar?

— Ja.

— Welnu, maak dat gij altijd langs een van die twee kanten kunt vluchten in geval men u wil ombrengen... De deur van mijn kamer is nimmer gesloten, zoodat gij, in dringenden nood, naar daar de wijk kunt nemen. Ik ken een in onbruik gevallen doorgang langs waar ik u in den hof zal leiden en van daar in het vrije veld....

Ik bedankte den bezorgden bediende, maar voegde er bij, dat ik zeker van die voorzorgen geen gebruik ging moeten maken.

— Ik vrees erg voor het tegenovergestelde, sprak hij op plechtigen toon, en daarom raad ik met eerbiedigen drang aan mijn raad niet uit het oog te verliezen.

De toon was zoo dringend, dat ik beloofde alles wel in acht te nemen, en de jongeling verdween in het loover, om ergens op een andere plaats te voorschijn te komen.

Zijn woorden hadden een dieperen indruk op mij gemaakt

dan ik had willen laten blijken, en ik was erg aangedaan, als ik mij weder naar het kasteel begaf.

Ik ontmoette mijn oom, die mij veel vriendelijker dan naar gewoonte bejegende, en dien dag namen wij te zamen het avondmaal, hetgeen sedert eenigen tijd niet meer gebeurd was.

Er verliepen dan verscheidene dagen, gedurende welke er niets bijzonders voorviel.

VII. — Aleide's Vlucht.

Nochtans was ik des avonds en des nachts immer zeer bang, want de woorden van den bezorgden lijfjonker kwamen mij gedurig vóór den geest.

Ik had nagezien, langs welken weg ik in zijn kamer geraken kon, om in geval van nood te kunnen vluchten.

Ik lag lange uren slapeloos na te denken op de gevaren, die mij omringden, en de kleinste geruchten, welke ik in den nacht vernam, deden mijn schrik gedurig aangroeien.

Gedurende den dag was mijn leven uitstaanbaar, maar des nachts niet.

Zoo kon het niet blijven duren, ook kwam er plotseling een einde aan.

Omtrent een week na de waarschuwingen van den lijfjonker, had ik nogmaals niet kunnen slapen.

Ik had door den waker van den middentoren al de uren van den nacht hooren roepen, tot drie ure 's morgens.

Verscheidene zonderlinge geruchten hadden nu en dan mijn oor getroffen, en ik had mij ingebeeld, dat ik in dreigend gevaar verkeerde.

Dan eindelijk was ik in slaap geraakt, toen ik plotseling gewekt werd door een geweldigen slag tegen mijn zijde.

Met een doffen kreèt richtte ik mij op, en zag bij het flauwe licht eener hanglamp, dat een zwarte man over mij gebogen was.

In zijn hand glom een dolk, waarvan ik het koude staal langs mijn lichaam had voelen glijden.

Op het gerucht dat ik maakte, scheen hij vooreerst verschrikt te zijn en zich te willen verbergen, maar een doffe stem riep hem bevelend toe :

— Welhoe ! lafaard ! Zijt gij nu bang voor een vrouw ?...

Ik had evenwel reeds den noodigen tijd gehad om mij op te richten, en langs den tegenovergestelden kant uit het bed te springen.

Sedert eenigen tijd nam ik de voorzorg, mij omtrent geheel gekleed te bed te leggen.

De moordenaar volgde mij grommend van toorn, maar ik geraakte buiten mijn slaapkamer en herinnerde mij met een ongemeene levendigheid, wat de lijfjonker mij gezegd had.

In een oogwenk was ik in zijn kamer, waar hij gansch gekleed op zijn bed lag.

— Helaas, freule, zeide hij haastig, het is dan toch zoo gekomen, nu zult gij niet meer twijfelen, maar haasten wij ons, daar is geen tijd meer te verliezen.

Hij grendelde de deur, en leidde mij langs den tegenovergestelden kant weg.

Ik volgde hem met wankelende beenen en half dood van schrik.

Hij had mij evenwel niet te veel beloofd, want na weinig tijd waren wij buiten.

Wij hadden bijna het hulppoortje bereikt, toen wij hoorden, dat mannen het kasteel verlieten, waarschijnlijk met het doel mij op te zoeken.

Wij waren echter welhaast in het open veld, en kwamen zonder ongevallen in de woning van den ouden laat, den vader van mijn beschermer...

Hier, lieve broeder, ontbreekt mij de moed om omstandig te vertellen wat er verder gebeurd is.

Ik begaf mij zonder uitstel naar het kasteel van Hooglede, waar ik goed gekend was ; daar vernam ik echter met ontzetting dat mijn oom, mij niet kunnende omhals brengen, een nog laffere wraak tegen mij bedacht had.

Naar al de omliggende kasteelen en sloten had hij boden gezonden om overal te verkondigen, dat ik de vlucht genomen had uit de voorvaderlijke woning, met den zoon van een lijfeigene, van een *onvrijen boer !...*

Men nam zulks gereedelijk aan, en toen ik de ware reden deed kennen, die mij tot vluchten aangespoord had, bezag men mij tamelijk ongeloovig, als men mij niet met onverholen spot en misprijzen aanhoorde.

Dat was te veel ; na het geleden ongelijk kon ik die lage valschheid niet langer verduren.

In mijn hart ontstond om zoo te zeggen een geweldige haat tegen de gansche wereld, en ik nam de wijk naar deze bosschen, zonder te weten wat er mij zou gebeuren, of waarvan ik ging leven.

Gelukkig heb ik hier deze vrouw ontmoet, die, evenals ik, ten onrechte van allerhande misdaden beschuldigd wordt. Zij heeft mij getroost, ondersteund, voortgeholpen en gevoed... zonder haar was ik reeds lang dood, zoodat ik haar een eeuwige dankbaarheid verschuldigd ben. »

De kruisvaarder breidde de armen open, en met tranende oogen drukte hij zijn zuster tegen zijn borst.

« Arme Aleide, sprak hij, ik besef hoeveel gij geleden hebt... Onnoodig u voor mij te verschoonen, het ware mij onmogelijk aan uw onschuld te twijfelen... Wij zijn dus beiden erg beproefd geworden, maar het gebeurt dikwijls, dat God zijn geliefden op die manier wil louteren, alvorens hun hier beneden het aardsch geluk te schenken, dat zij verdienen... Laat ons dus in Hem hopen... Wij mogen in volle vertrouwen de blikken tot Hem richten, en hoe duister de toekomst ons nu ook voorkome, toch hoop ik vast, dat Hij ons zal ondersteunen in den strijd tegen onze vijanden. Heb dus goeden

moed, zuster, maar, laat ons omzichtig te werk gaan, immers, onberaden wraakzucht en onvoldoende voorbereiding kunnen niets anders dan den rechtmatigsten strijd doen mislukken. »

Aleide omhelsde haar broeder, terwijl zij zeide :

— Ach ! mijn goede Walter, wat zijt gij ernstig geworden, en wat kunt gij dat schoon zeggen... Wees gerust, ik zal tot in de kleinste omstandigheden uw wil volbrengen.

— Goed, goed, zuster, het is wel te hopen, dat wij elkander immer zoo goed zullen verstaan.

Daarna begon de jongeling nogmaals zijn dankbaarheid uit te drukken jegens de zoogezegde tooverheks, die zijn zuster sedert jaren het noodige bezorgde.

Deze sprak op gevoelvollen toon :

— Wel, Heer Walter, ik heb maar mijn plicht gedaan... Waarom zouden wij elkander niet helpen en bijstaan ? Nimmer heb ik anders gehandeld, maar vele menschen hebben mij met ondankbaarheid bejegend, daarom heb ik verkozen hun omgang te vluchten... Nu evenwel bewijs ik hen nog diensten, iedermaal het in mijn macht is, zonder op erkentelijkheid te rekenen.

« Dat is waar, » wierp Aleide hier in, « Alma is de goedheid zelve, ik heb haar nog niets anders zien doen dan diensten bewijzen aan de landlieden, die hier in 't omliggende wonen... Gij moet weten, broeder, dat zij al de kruiden en ook de ziekten kent, zoowel bij de dieren als bij de menschen. »

— Zoo ! zoo ! maar dan laat men haar toch wel met rust.

— Ja, omdat men haar vreest.

— Nu, in elk geval zullen wij nimmer vergeten wat Aleide u te danken heeft, goede vrouw.

Op dat oogenblik hoorde men een geklop, of liever een geschravel aan de buitendeur. De drie aanwezigen bezagen elkander als ondervragend, maar de oude vrouw zeide aanstonds :

« 't Zal Amandus zijn, die zijn hond voorop gezonden heeft. »

Zij ging openen, en een witte poedel met krullende haren kwam kwispelstaartend en genoeglijk knorrend, binnen. Hij likte de handen der beide vrouwen, maar bezag Walter met eenig terughouden, doch deze kon zich niet lang met het dier bezig houden, daar eenige oogenblikken later een ouderling met witten baard binnengetreden kwam.

Het was Amandus, de menestreel, 't is te zeggen een zanger gelijk men er toen vele aantrof, die van het eene kasteel naar het andere reisden om er gedurende de feesten en bijeenkomsten, liederen uit te galmen, of de heldendaden der ridders uit vroegere tijden voor te zingen.

De twee vrouwen heetten hem welkom, gelijk een oude kennis.

De zanger scheen zeer verwonderd daar den jongeling aan te treffen, en bezag hem met strakke blikken, terwijl hij met de lange magere hand over zijn voorhoofd wreef, gelijk iemand, die zich iets poogt te herinneren.

« Wacht eens, jongeling, » zeide hij dan, « gij komt mij ondanks uw armoedig uitzicht en uw kwetsuren niet onbekend voor. »

Walter scheen veel belang aan de woorden van den grijsaard te hechten, en wedervoer :

— Spreek, man, en doe uw gedacht onbeschroomd kennen.

— In mijn oogen, hoewel deze wat verzwakt zijn, zijt gij de zoon van den heer van Moorseele. Ik heb uw vader goed gekend.

— En mij ?

— Ha ! dat is lang geleden en het geheugen verzwakt : nochtans gij waart nog een kind... Was het niet Walter ? Ja, zoo noemde men het...

De oogen van den kruisvaarder glommen van een vreugdevolle aandoening...

— Inderdaad, goede man, riep hij uit, zoo is het en daar ge mij aanstonds herkent, voel ik de hoop in mijn hart dalen... Hoort gij het, Aleide ? Indien men mij niet herkent, moet

het zijn, dat men om baatzuchtige redens niet wil... Maar men zal mij niet blijven verstooten... dat zeg ik u...

Amandus begreep aanstonds door de woorden en de houding der jonge lieden, dat er van heel ernstige zaken spraak was.

Men vertelde hem alles in korte woorden...

« Jammerlijke omstandigheden, » zeide hij « God weet nochtans, dat ik zou willen behulpzaam zijn... voor zooveel het in mijn macht is, en daaraan zal ik niet te kort blijven...»

De twee verongelijkte jonge lieden namen zijn onderstand dankbaar aan.

VIII. — De Hinderlaag.

's Anderendaags begonnen de vier bondgenooten de zaken opnieuw grondig te bespreken, maar het voorstel van Walter werd eenparig aangenomen. Hij wilde volstrekt niet dat er iets tegen zijn oom ondernomen werd, alvorens hij hem persoonlijk gesproken had.

« Indien mijn oom mij in mijn rechten niet herstellen wil,» besloot hij, « zal ik van zijn kwade trouw overtuigd zijn en dat is alles wat ik weten moet, om te kunnen handelen... Ik zal hem ten andere dingen zeggen die hem zullen bewijzen wie ik ben...

Vol verrukking riep de zanger uit :

— Ach ! genadige heer, nu herken ik u nog beter... Meermalen heb ik uw geëerden vader op dien toon hooren spreken... « *Doe wel en zie niet om* » zooals in het blazoen der heeren van Moorseele te lezen staat... Ga dan naar het kasteel, maar, ik bid er u om, doe zulks toch niet ongewapend... Men weet niet welke gevaren men bij gewetenlooze kerels kan loopen... »

De kruisvaarder beloofde daarvoor te zorgen, en de zaak bleef dan zoo beslist.

. . . . . .

Tegen den avond van den zelfden dag kwam Walter van Moorseele vóór de poort van het aloude slot zijner voorvaderen.

De bewaker bezag hem met wantrouwige blikken, en toonde zich ten uiterste verbaasd toen de jongeling zeide wie hij was.

— Ik ken u niet, antwoordde de bediende, ik verblijf hier nog niet lang... Indien gij waarlijk de persoon zijt, dien gij noemt, zal mijn meester heel tevreden zijn u te ontvangen... Laat mij u evenwel zeggen, mijn jonge... heer... dat in deze streek iedereen van het overlijden van Walter van Moorseele overtuigd is.

— Hij is niet dood, dewijl hij hier vóór u staat... Breng mij bij uw meester, gebood de jonge edelman.

Walter werd in een sombere voorzaal gebracht, waarvan al de meubels de levendigste herinneringen in zijn bekommerd gemoed opwekten.

Daar liet men hem tamelijk lang alleen.

Wat gebeurde er ondertusschen?

Jean was bezig een valk af te richten, toen hij plotseling zijn meester met kommervol gelaat naar hem zag toekomen.

— Wat scheelt er? Wat scheelt er? vroeg hij haastig.

— Er gebeurt iets zeer ergs.

— Wat dan?...

— Walter van Moorseele is daar zooeven op het kasteel aangekomen!

— Hij is dood!

— Ja, daarvan toonden wij ons immer overtuigd, maar...

— Hij moet dood zijn.

— Ja, dat is gauw gezegd... maar ik ben overtuigd, dat hij leeft en op mij wacht... in de voorzaal.

— Hebt gij hem gezien en herkend?

— Zonder eenigen twijfel, ondanks zijn armoedig uiterlijk en twee litteekens, die zijn gelaat ontsieren. Ik heb hem aandachtig kunnen bezien, zonder dat hij het wist.

— En nu ?

— Wel, ik denk, dat gij mij goeden raad zult geven.

Jean blikte nadenkend ten gronde. Na eenige oogenblikken vroeg hij :

— Ware het niet best den kerel zoo eens voor goed uit den weg te ruimen?... Het zal u heel lastig vallen afstand te doen van alles wat gij nu als eigendom beschouwt, en als een arm man dit slot te verlaten... En dan, wat zal freule Ida van Lovendegem zeggen ?... Zij, die meent een slag te doen, door een huwelijk met u aan te gaan.

De Heer van Loo wrong zijn handen en was zichtbaar ten prooi aan een hevigen strijd.

— Neen, morde hij, dat kan, dat mag niet gebeuren... Wij moeten het beletten, kost wat kost.

— Welnu, ik heb u reeds de eenige goede oplossing doen kennen.

— Ja, inderdaad, maar dat zou kunnen bekend worden en, gij begrijpt, in dezen tijd kan zulks gevaarlijk zijn.

— Wees gerust, *daar zal geen haantje over kraaien,* indien gij naar mijn zin wilt handelen.

— Wat staat mij te doen ?

— Niet veel, gij moet slechts maken, dat hij in den nacht het kasteel verlaat, ik zal voor het overige zorgen.

— Hoe zal ik hem hier zoo lang houden ?

— Niets is gemakkelijker... Als gij nu bij hem komt, houdt gij u twijfelachtig... Gij toont u niet ongenegen hem te herkennen. Nochtans moogt gij niet nalaten te zeggen, dat gij de mare gekregen hebt van den dood van uw neef Walter. Dan, laat hem wachten, zeggende dat gij eerst en vooral nog eenige inlichtingen begeert te nemen... Gij laat hem een goed maal opdisschen, waarbij de wijn niet vergeten wordt... en... als het vereischte oogenblik gekomen is, gaat gij wederom bij hem om te verklaren, dat uw inlichtingen stellig zijn, en dat gij hem bijgevolg als een bedrieger moet laten aan de deur werpen, indien hij zich niet aanstonds

vrijwillig verwijdert... Ik heb reeds gezegd, dat ik het overige op mij neem.

— Zoudt gij hem vermoorden ?

— Laat mij begaan, zeg ik. Ik zal zorgen, dat de ongeluksvogel u nimmermeer in den weg loopt.

— Zooals gij wilt, ik ga dan om hem te ontvangen.

— Goed... Na het eerste onderhoud, moet ik u onmiddellijk spreken... Ik zal in de wapenzaal op u wachten...

Daarop scheidden de twee booswichten van elkander.

De oom ging naar zijn neef, terwijl Jean een paar knechten opzocht, met wie hij aanstonds in een levendig gesprek gewikkeld was.

. . . . . .

Na het eerste onderhoud met zijn oom, leidde een bediende Walter naar de eetzaal, waar hem allerhande lekkere spijzen en dranken opgediend werden.

Alhoewel hij hongerig was en sedert langen tijd geen keurige spijzen meer geproefd had, smaakte hem het eten toch niet goed.

Wat had hij zijn oom wantrouwend en terughoudend gevonden ! In zijn blikken had hij niets dan onderdrukte grammoedigheid gezien, welke deze niet verbergen kon.

En dan... nergens zag hij een enkelen dienstbode van voorheen, geen enkel bekend wezen... Wat moest hij dan hopen ?...

Zeker niet veel, dat voelde hij...

Uren en uren verliepen en de jongeling zat daar nog immer wachtend na te denken.

Eindelijk, omtrent middernacht, vertoonde zich de Heer van Loo, en zag er zeer vergramd uit.

De verraderlijke oom sprak op ruwen en gebiedenden toon :

— Mijn inlichtingen van vroeger en van heden geven mij de volstrekte overtuiging, dat mijn diepbetreurde neef, Walter van Moorseele, onder de muren van Jerusalem

gesneuveld is... Gij begrijpt dus zonder moeite, dat ik u voor een bedrieger moet aanzien.

— Ik ben Walter van Moorseele, wedervoer de jongeling op fieren toon.

— Onmogelijk... ik kan niet anders dan u zeggen, dat gij een heel gevaarlijk spel speelt. Indien gij aanhoudt en niet aanstonds vrijwillig heengaat, zal ik gedwongen zijn strenge maatregels tegen u te nemen... Eerst de gevangenis en daarna de galg, ziedaar wat de bedriegers van uw slag wacht !...

Vol verontwaardiging riep Walter uit :

— Welhoe, onwaardige oom, gij zoudt uw helsche rol dan op die wijze willen voortspelen !... Het is u niet genoeg mijn zuster te hebben willen vermoorden en vervolgens als een ontaarde te hebben doen vluchten... Maar wacht !...

De heer van Loo was onder het aanhooren dier woorden vaalbleek geworden en schreeuwde :

— Ha ! bedrieger ! gij gaat alzoo te werk... Als een hond zal ik u doen aan de deur werpen. Komt dan op, mannen !

Twee wijde vleugeldeuren gingen open en langs beide kanten verschenen een zestal gewapende krijgslieden, die rechtstreeks naar Walter toetraden, en, als een gemeen bedrieger, als een arme zwerveling, werd hij uit het kasteel zijner voorvaderen gedreven, waar alles hem rechtmatig toebehoorde !

Waar moest de ongelukkige nu heen ?

Hij balde nog eenmaal de vuist en stak ze dreigend naar het aloude kasteel, terwijl hij luidkeels riep :

— Wacht u, verraderlijke oom ! Er zal recht geschieden en het oogenblik der afrekening zal vreeselijk zijn !

Dan verdween hij in de duisternissen en sloeg den veldweg in, die naar de groote baan van Brugge naar Kortrijk leidde.

Hij stapte tamelijk gezwind voort, in de hoop binnen eenige uren bij zijn zuster en bij Amandus te zijn en middelen te kunnen beramen om den oom te dwingen afstand te doen van het goed, dat hij onrechtvaardig bezitten wilde.

Toen hij omtrent een half uur wegs had afgelegd, hoorde hij op eenige stappen achter zich een scherp gefluit, en onmiddellijk scheen het hem, dat een man uit het loover te voorschijn kwam, op de baan sprong en hem begon te volgen.

In het volgend oogenblik had Walter het mes te voorschijn gehaald, dat hij op aanraden van Amandus medegenomen had.

Dewijl zijn oogen tamelijk goed aan de duisternis gewoon waren, zag hij op min dan een steenworp van daar twee mannen naderen.

Op het zelfde oogenblik voelde hij, dat iemand de handen op zijn schouders legde en riep :

— Komt bij dan, ik heb hem !...

Maar Walter was een kloeke kerel, door vermoeienissen en ontberingen gehard en gesterkt, en daarbij was hij moedig en vastberaden.

Zonder een enkel woord te spreken, en in veel min tijd dan er noodig is om het vertellen, had hij zich omgekeerd, zijn aanvaller vastgegrepen en hem langs den zoom van den weg ten gronde geworpen.

Dan wilde hij, om zijn andere vijanden te ontwijken, langs den tegenovergestelden kant in het bosch springen, maar daar kwamen de twee kerels op hem af.

Zij sneden hem den doortocht af, en een van hen zei :

— Geen woord ! geen stap ! of gij zijt een man des doods !

Dat was de stem van Jean, maar Walter kon die nog niet kennen.

Walter begreep dan, dat hij in een hinderlaag gevallen was. Hij zwaaide met zijn mes, en al zijn kracht inspannende, bracht hij Jean een wonde toe in den hals.

Juist als de derde aanvaller, die weer opgestaan was, ter plaatse kwam, was Walter over de gracht gesprongen, met het inzicht in het woud te vluchten.

De booswichten gaven het echter nog niet op.

Zij hadden hun aanvoerder hooren zeggen :

— Ik ben gekwetst, maar gij zijt nog met tweeën... Laat hem niet ontsnappen... Ik verdubbel de beloofde som.

Walter had tegenwoordigheid van geest genoeg om uit die woorden op te maken, dat hij met geen gewone baanstroopers te doen had.

Men was er niet op uit om hem te bestelen, maar wel een som gelds te verdienen.

« Daar moet mijn oom onder zitten ! » zeide hij tot zich zelven, en hij besloot daarom zich met nog meer moed te verdedigen.

Hij bevond zich evenwel opnieuw vóór twee vijanden, dus ruim genoeg om te moeten het onderspit delven.

Toch verflauwde zijn moed niet.

Een der aanvallers werd op zijde gestooten, maar een lange dolk glom akelig in de duisternis, een doodskreet weerklonk ijselijk hartscheurend onder het looverdak en Walter stortte ter aarde.

— Bravo ! riepen de twee booswichten, daar ligt hij !

— Hij zal niet verre meer loopen ! voegde de moordenaar er nog bij, zijn wapen afvegende...

Zijn kameraad wilde den gevallene heel afmaken, maar de eerste sprak nog met fierheid :

— Laat hem maar liggen, hij heeft genoeg... Straks zullen wij hem begraven. Laat ons eerst naar onzen meester gaan zien. Misschien heeft hij hulp noodig...

Zij vonden hem aanstonds. Hij zat op den boord van de gracht, en had een natten doek rond zijn hals gebonden.

— Hoe gaat het, Jean, vroeg de eene.

— Goed, wedervoer hij tamelijk lichtgeestig, ik meende eerst, dat het veel erger was... Het is slechter, dat ik niet heb kunnen helpen.

— Onnoodig, het is gedaan ! Ik heb hem mijn dolk dwars door het lijf gestoken...

— Goed ! meesterlijk gewrocht ! Waar is hij nu ?

— Hij ligt daar gelijk een steen... op een tiental stappen van hier...

Dan gingen zij het lijk halen, om het ergens te begraven, maar hun verbazing was overgroot, toen zij het niet vonden op de plaats, waar de jongeling gevallen was.

— Bah, zei Dodo, hij is misschien een eindje verder gekropen... Wij zullen hem aanstonds ontdekken, want gij hebt hem maar al te wel getroffen.

— Dat is waar, meende de andere met fierheid, hij is voorzeker reeds koud...

— Het komt mij evenwel heel zonderling voor, dat wij hem hier niet vinden, wederlegde Jean op ernstigen toon; die een eind ver kan kruipen, zou ook verder kunnen geraken... Gij zoudt wel verkeerd kunnen oordeelen over uw steek.

De twee mannen verzekerden op alle wijzen, dat zulks onmogelijk was, en dat het lijk daar *moest* liggen.

Zij zochten dan ieverig voort, maar welhaast moesten zij Jean wel gelijk geven.

Er was niets te vinden en licht mochten zij niet maken, uit vrees gezien en herkend te worden.

Jean was woedend, en spaarde zijn kortzichtige medehelpers geen misprijzende verwijtingen, doch zulks kon den toestand niet veranderen.

Zij zochten ieverig voort tot tegen den morgen, maar 't was vruchteloos.

Jean voelde zich beschaamd, en durfde met zulk nieuws vóór zijn meester niet verschijnen.

Daarom stelde hij aan zijn twee medeplichtigen voor, te zeggen, dat de arme jongeling gedood en begraven was.

Hij vreesde niet zulk valsch verslag te doen, daar hij meende verzekerd te mogen zijn, het lijk 's anderendaags gemakkelijk te ontdekken en het dan ergens te kunnen verstoppen.

. . . . . .

In de hut van Alma zaten de twee vrouwen (de zanger Amandus was verder gereisd, maar had beloofd zoo gauw

mogelijk terug te keeren) heel angstig den terugkeer van Walter af te wachten.

Zij maakten allerhande gissingen, doch altijd eindigden Aleide's redeneeringen aldus :

— Als ze hem maar niet dooden ! Hij mocht zich alleen zoo verre niet gewaagd hebben.

Gedurende den nacht had zij bijna niet geslapen, en met het krieken van den dag was zij reeds te been, en stond in angstig verlangen rond te zien naar den broeder.

Zij werd in haar verwachting niet lang te leur gesteld, maar hoe verschrikte zij, toen zij Walter zag verschijnen : hij was doodsbleek en sleepte zich met moeite voort.

Met betraande oogen en medelijdende woorden ijlde zij hem te gemoet, maar hij zeide met zwakke stem :

— Laat ons binnen gaan...

Dan vertelde hij alles wat er met hem gebeurd was, en eindigde met te zeggen :

— Ja, zoo kreeg ik deze wonde in mijn arm, en, als door een ingeving van hierboven, verstond ik, dat ik mij door list aan mijn vervolgers onttrekken moest.

Ik veinsde doodelijk getroffen te zijn, en liet mij als een levenlooze massa ten gronde vallen...

Daardoor werden mijn aanvallers bedrogen, want zij lieten mij den noodigen tijd om recht te kruipen en mij snel te verwijderen, ondanks mijn toenemende zwakheid en de pijn, welke mijn kwetsuur mij veroorzaakte.

Alma legde een verband van heilzame kruiden op de wonde, en zette den gekwetste spijzen voor, die het best met zijn toestand overeenkwamen.

Na eenige dagen was de jongeling zoo goed als hersteld, en kon met Amandus schikkingen nemen aangaande de manier, waarop de twee verstootelingen hun titels en rechten gingen heroveren.

De zanger ried Walter aan de hulp in te roepen van de Heeren van het omliggende.

De jongeling beproefde zulks ; maar degenen, die hem het best gekend hadden, waren in Palestina gesneuveld of er gebleven, en de anderen gaven zonder omwegen te kennen, dat zij den jongeling voor een bedrieger aanzagen.

Na drie of vier bezoeken afgelegd te hebben, had Walter er bepaald genoeg van.

Nog een enkele poging wilde hij doen, met te trachten bij Robrecht, graaf van Vlaanderen, te geraken. Deze was ongelukkig juist naar Zeeland vertrokken, waar zijn krijgslieden bezig waren het kasteel van een weerspannigen leenman te belegeren.

Een zijner raadslieden verzekerde Walter, dat hij den graaf zorgvuldig ging inlichten over de zaak, maar dit bracht geen verandering in den toestand.

De twee jonge lieden begonnen dan waarlijk te wanhopen, zoodat Amandus en Alma er niet in gelukten ze te troosten...

Op zekeren dag nochtans riep de zanger vol vreugde uit :

« Kinderen ! weest moedig ! ik heb de oplossing gevonden !... Met wat geduld en goeden wil zullen wij alles in orde brengen !... »

IX. — Het Plan van den Menestreel.

Eenige maanden later was het burgslot van Moorseele volop in feest.

Men vierde er ondertrouw tusschen den Heer van Loo, bezitter van het leen en de freule Ida van Lovendeghem...

Al de Heeren van het omliggende waren daar tegenwoordig, zelfs de graaf van Vlaanderen, die juist op reis was naar Ieper, had een omweg gemaakt, om het feest door zijn tegenwoordigheid op te luisteren.

Men had lustig gegeten en gedronken, en met den avond groeide de levendige en uitspattende blijdschap nog aan.

Een lijfjonker kwam alsdan een gezelschap zangers aankondigen.

Nauwelijks hadden de half beschonken gasten vernomen waarvan er spraak was, of men riep van alle kanten :

« Dat zij opkomen ! Wij hebben het sedert verscheidene uren betreurd, dat wij geen muziek hoorden... »

De zaak was dus aanstonds beslist.

De menestrelen deden dan weldra hun intrede en werden zeer goed ontvangen.

Hier en daar hoorde men vergenoegd zeggen :

« Ha ! 't is vader Amandus met zijn twee jonge gezellen, die zoo buitengewoon liet kunnen zingen !... »

Inderdaad, die drie menestrelen hadden zich in de laatste tijden meermalen laten hooren op de kasteelen van Vlaanderen en overal den levendigsten bijval verworven. De twee kameraden van vader Amandus waren door niemand gekend, maar men hoorde algemeen, dat zij uit Duitschland moesten herkomstig zijn.

De eene was lang en kloek van gestalte en had een zware, doch zeer welluidende stem ; de andere scheen nog zeer jong te zijn en zong zeer helder. Zijn toon was zoo zilverachtig, dat men zich gemakkelijk kon voorstellen een vrouw te hooren zingen als hij de stem verhief.

Men vroeg vooreerst kluchtliederen en heldenzangen, en deze werden door de twee jonge muzikanten met veel kunde en gevoel uitgevoerd.

Men juichte dapper toe.

Er werd hun een rustpoos gegund, vooral nadat zij beloofd hadden iets bijzonders uit te voeren, dat nog nimmer op eenig kasteel in Vlaanderen was gehoord geworden.

Ondertusschen werd gedronken, getikt, gepraat en rond gewandeld.

Zoo kwam het dat vader Amandus in de nabijheid kwam van Wolfgang, den raadsheer van den graaf van Vlaanderen.

De menestreel wisselde eenige woorden met hem, en scheen hem iets te vragen.

De raadsheer luisterde heel aandachtig en antwoordde :

« Wees gerust, goede man, ik zal hem verwittigen, hij zal luisteren en zoo de zaken gegrond zijn, er zal recht geschieden. »

Vader Amandus keerde vergenoegd bij zijn gezellen terug, en richtte eenige aanmoedigende woorden tot hen...

Welhaast waren de menestrelen gereed om te zingen, en de edelen om te luisteren...

Als men hun vroeg, wat zij gingen uitvoeren, antwoordde vader Amandus :

« Met oorlof dier doorluchtige Heeren, zullen wij eenige stukken zingen uit het drama, dat onlangs zooveel opgang in Duitschland verwekt heeft en nu nog zoo graag gehoord wordt.

« Het is gesteund op een ware gebeurtenis en heet : *De verraderlijke Oom...* »

Die aankondiging werd heel goed aanvaard en het spel begon onverwijld :

Onnoodig den inhoud van het gezang hier aan te halen : het was niets anders dan de geschiedenis van Walter en Aleide, en van hun laaghartigen oom.

Daarin werden opvolgentlijk aangehaald : de vermoeienissen, ontberingen en gevaren, welke de jonge kruisvaarder in Palestina onderstaan had ; de vernederingen, die hem bij zijn terugkeer in het vaderland waren ten deel gevallen, de moordpogingen tegen zijn zuster en tegen hem gepleegd : het loochenen van al hun rechten ; de vuige lastertaal, welke men tegen Aleide uitgestrooid had, enz.

Dat alles werd zoo indrukwekkend en zoo gevoelvol voorgedragen, dat menigeen tranen van aandoening en medelijden uit zijn oogen moest wisschen.

Als de zangers zwegen, scheen iedereen ontevreden, omdat de vertooning niet langer duurde.

Dan evenwel zag men eensklaps met een zekere verbazing, maar vooral met levendige belangstelling op naar vader

Amandus, die vooruittrad en door een plechtig gebaar met de hand teeken deed, dat hij spreken wilde.

Hij vroeg geen oorlof om het woord tot dat doorluchtig gezelschap te richten, en niemand dacht er aan, dat zulks noodig of gevoeglijk zou geweest zijn, zoo diep was de indruk, dien de voordracht op de aanhoorders gemaakt had.

Vader Amandus wierp dan een stouten blik op gansch de vergadering, en ook op den Heer van Loo, die zichtbaar ontsteld, naast zijn verloofde zat, en sprak op plechtigen toon :

« Hier in tegenwoordigheid van onzen welbeminden en eerbiedwaardigen graaf Robrecht, en van al die edelen, Heeren en Mevrouwen, verklaar ik plechtig vóór God en vóór de menschen, dat de geschiedenis, welke gij zooeven hebt hooren voordragen, geen uitvindsel is, maar wel de loutere uitdrukking der zuiverste waarheid. »

Op dat oogenblik had men een mug kunnen hooren door de ruime zaal vliegen, zoo stil was het, zoo indrukwekkend klonk het woord van den menestreel en zoo diep waren de gewaarwordingen, welke al de aanhoorders gevoelden.

Iedereen begreep, dat er iets bijzonders op handen was, en men had willen beginnen zijn meening uit te drukken over het ongewoon tooneel, maar vader Amandus ging voort :

« Ja, de zaken of beter de tallooze misdaden zijn gebeurd, gelijk wij ze verhaald hebben, niet in Duitschland, maar in het hart van Vlaanderen, onder het bestuur van een volksgeliefden graaf en de plichtigen zijn nog niet gestraft, de verdrukten hebben nog hun rechten niet kunnen doen gelden !... »

Alle blikken richtten zich nu op den graaf, die niet verre van de wijde schouw in een hoogen en breeden leunstoel zat, als op een troon...

Hij had reeds sedert eenige oogenblikken gevoeld, dat de vergadering verlangde zijn oordeel te kennen.

Hij stond op en een langen blik op gansch de vergadering werpende, sprak hij plechtig :

« Zulke beschuldigingen mogen wij niet aanhooren, zonder aanstonds het besluit te nemen de zaak grondig te doen onderzoeken. »

Verscheidene Heeren konden niet nalaten te kennen te geven, dat het ook hun meening was.

« We zijn hier wel in geen gerechtszaal », ging de graaf voort, « doch niettemin zal ik dezen zanger, die als beschuldiger optreedt, bevelen zijn aantijgingen te staven. Zulke beweringen, immers, zijn van aard een blaam te werpen op gansch de ridderschap van ons graafschap. »

Vader Amandus kwam nog eenige stappen vooruit, en sprak onbeschroomd :

« Het onderzoek zal niet lang moeten duren, doorluchtige Heer graaf, de misdaden zijn hier in dit kasteel bedreven, en, om er de overtuiging van te krijgen, heeft men maar de kinders van den overleden Heer van Moorseele te stellen tegenover den baron van Loo, hier tegenwoordig, en zijn vertrouweling Jean, die alhoewel een onvrije boer zijnde, hier onder de edellieden verkeert. »

Nu gingen aller blikken naar de twee aangeduide personen om te bemerken, welken indruk die rechtstreeksche beschuldiging op hen maakte.

Deze hadden wel gevoeld, dat dreigende onweerswolken boven hun hoofd samenpakten en zij hadden reeds den tijd gehad om hun verdediging te bereiden, nu evenwel was de slag, dien de menestreel hun toebracht, zoo rechtstreeksch en zoo geweldig, dat zij zichtbaar onthutst en verlegen waren.

Men moest niet veel doorzicht hebben om de blijken hunner schuld op hun bleek gelaat te lezen, maar de aanwezigen begrepen, dat men niet altijd op den uiterlijken schijn mag voortgaan; immers, iemand die in zulke omstandigheden ten onrechte zou beschuldigd worden, zou, in de eerste oogenblikken, ook kunnen uit zijn lood geslagen zijn.

De graaf had eenige woorden gewisseld met zijn raadsheer en deze laatste zeide :

« Onze Heer Graaf kan over den grond der zaak niet oordeelen, maar zijn meening is, dat een edelman zulke beschuldigingen, in 't openbaar voorgebracht, niet mag onbeantwoord laten... Hij gebiedt derhalve aan den Heer Willem van Loo hier te blijven, tot dat er wat meer licht in de zaak gebracht zij. »

Jean, die heel goed begon te gevoelen, dat hij in dat edel gezelschap op zijn plaats niet was, hield zich stil achteraan en rekende voor het antwoord op zijn meester.

Deze bevond zich sedert eenigen tijd in 't geheel op zijn gemak niet en zijn toekomende echtgenoote had hem reeds verscheidene malen gevraagd wat er schortte, zonder een voldoend antwoord te bekomen...

Nu stond hij op, maar wat hij ook deed, het was hem onmogelijk te maken, dat de onrust zijner ziel en de knaging van zijn geweten niet op zijn gelaat en in zijn valsche blikken doorstraalden.

« Wat zou ik mij moeten bekreunen, » sprak hij, « over de woorden van een gemeenen zanger?... Ik acht mij daarboven en dan, waar zijn de kinders van den Heer van Moorseele?... »

« Inderdaad, » wedervoer de raadsheer, « de beschuldiger zou ons moeten zeggen waar zij te vinden zijn. »

Vader Amandus scheen daarover niet verlegen te zijn, en riep uit :

« Hier zijn die edele afstammelingen van een aloud en doorluchtig geslacht, en zij eischen recht ! »

Onderwijl hadden zijn twee gezellen hun bovenkleederen en zonderlinge versiersels afgeworpen, en daar stonden Walter en Aleide van Moorseele.

De eerste in het kostuum der edellieden van dien tijd en zijn zuster in een eenvoudige, doch smaakvolle kleeding ;

hij, als het toonbeeld van moed en sterkte, zij eenvoudig doch tevens deftig.

Zij werden beiden door den graaf bijgeroepen en nu scheen iedereen hen aanstonds te herkennen.

SLOT.

Over de geschiedenis van Walter en Aleide hoeven wij niet veel meer te vertellen. Zeggen wij eerst en vooral, dat het onderzoek welke de graaf deed instellen, heel en gansch te hunnen voordeele uitviel, en bewees dat zij in hun gezang niets dan de waarheid verhaald hadden.

De oom en zijn medeplichtige werden eenigen tijd nadien aan de galg opgeknoopt en stierven een gruwelijken dood ter uitboeting van hun misdaden.

Er werd nog ontdekt, dat zij uit wraakzucht een ouden lijfeigene, redder van Aleide, en den trouwen lijfjonker hadden doen sterven.

Walter en Aleide leefden nog veel jaren te zamen op het burgslot van Moorseele. Daar zij ondervonden hadden, hoe droevig het lot van armen en noodlijdenden is, brachten zij hun dagen door in weldoen en in het beschermen dergenen, die onder zedelijk en stoffelijk lijden gebukt gingen.

Zij waren tot op het einde van hun leven een oprechte zegen voor gansch de omstreek.

Zij vergaten ook niet hun erkentelijkheid te bewijzen aan vader Amandus en aan de zoogezegde tooverheks Alma.

Die twee miskende ouderlingen brachten het overige van hun dagen op het kasteel van Moorseele door en ondervonden eens te meer de waarheid der spreuk :

« Liefde baart wederliefde ! »

INHOUD.

		Blz.
I.	— Op Weg naar Huis	5
II.	— In de Hut van Alma	10
III.	— De Lotgevallen van Walter	18
IV.	— Aleide's Verhaal	24
V.	— De Sluipmoordenaar	30
VI.	— Gewaarschuwd	37
VII.	— Aleide's Vlucht	43
VIII.	— De Hinderlaag	48
IX.	— Het Plan van den Menestreel	57
	Slot	63